

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

Komparace běžných účtů pro fyzické osoby v České republice a Belgii
Comparison of current accounts for individuals in the Czech Republic and Belgium

Student: Tereza Kolářová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Josef Novotný

Ostrava 2010

Zadání bakalářské práce

Student: **Tereza Kolářová**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R010 Finance

Specializace: 00 Finance

Téma: **Komparace běžných účtů pro fyzické osoby v České republice a Belgii**
Comparison of current accounts for individuals in the Czech Republic and Belgium

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika bankovníctví v České republice a Belgii
3. Srovnání nabídky bankovních produktů
4. Analýza a vyhodnocení vybraných bankovních produktů
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.

GUP, B. E.; KOLARI, J. W. *Commercial Banking*. 3rd ed. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2005. 548 s. ISBN 0-471-46949-1.

REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vyd. Praha: Management Press, 2000. 626 s. ISBN 80-7261-031-7.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Josef Novotný**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě.....

.....

podpis studenta

Poděkování

Děkuji **Ing. Josefu Novotnému** za cenné rady a odbornou pomoc při vyhotovování mé bakalářské práce.

Obsah

1.	ÚVOD	1
2.	CHARAKTERISTIKA BANKOVNICTVÍ V ČR A BELGII	2
2.1.	Bankovní systémy	3
2.1.1.	Charakteristika bankovního sektoru	3
2.1.2.	Centrální banka a orgány dohledu nad finančním trhem	4
2.2.	Finanční krize a její dopady na bankovní sektor	6
2.2.1.	Důsledky finanční krize v Belgii	8
2.2.2.	Období finanční krize v České republice	11
3.	SROVNÁNÍ NABÍDKY BĚŽNÝCH ÚČTŮ PRO FYZICKÉ OSOBY	14
3.1.	Česká republika	16
3.1.1.	Česká spořitelna	16
3.1.2.	ČSOB	20
3.1.3.	Komerční banka	24
3.2.	Belgie	27
3.2.1.	BNP Paribas Fortis	28
3.2.2.	KBC	30
3.2.3.	Dexia	33
4.	ANALÝZA A VYHODNOCENÍ BĚŽNÝCH ÚČTŮ	36
4.1.	Teoretická východiska zvolených metod	36
4.1.1.	Měnový (devizový) kurz	36
4.1.2.	Teorie parity kupní síly	38
4.1.2.1.	Index HICP	40
4.1.2.2.	HDP na obyvatele v jednotkách PPS	42
4.1.2.3.	Srovnání na základě ceny Big Mac	44
4.1.3.	Průměrná hrubá mzda	46
4.2.	Komparace cen vybraných účtů	47
4.3.	Shrnutí	54
5.	ZÁVĚR	56
	Seznam literatury	57
	Seznam zkratk	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Přílohy	

1. Úvod

Bankovníctví je významným sektorem ekonomiky každého státu. V tomto odvětví se střetávají subjekty bankovního trhu, banky s nabídkou produktů a klienti, kteří poptávají finanční služby.

Porovnání bankovníctví mezi státy je však nesnadným úkolem vzhledem k odlišným životním podmínkám a ekonomickým možnostem v daných státech. Ke komparaci jsou zvoleny dva státy Evropské unie, Česká republika a Belgie. Tyto státy mají téměř totožný počet obyvatel, nesrovnatelný je však jejich ekonomická síla. Podle hrubého domácího produktu dosahuje Česká republika jen poloviny ekonomické síly Belgie. Porovnání bankovního sektoru těchto států bude provedeno na bázi základního produktu v nabídce komerční bank, běžného účtu.

Cílem této bakalářské práce je srovnání vybraných běžných účtů nabízených největšími bankovními institucemi v České republice a Belgii. Výběr je proveden pro tři typizované klienty pomocí přepočtu dle devizového kurzu, indexu HICP, HDP na obyvatele v jednotkách PPS, ceny Big Mac a na základě průměrné mzdy v daném státě.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol. První kapitola obsahuje úvod a pátá závěr.

Ve druhé kapitole jsou vysvětleny základní pojmy bankovníctví, provedena charakteristika bankovních systémů a popsány dopady finanční krize v České republice a Belgii.

Třetí kapitola je věnována definici bankovních produktů a popisu běžných účtů v nabídce tří českých a tří belgických bank, konkrétně České spořitelny, Československé obchodní banky, Komerční banky a BNP Paribas Fortis, KBC a Dexia.

Čtvrtá kapitola je rozdělena na dvě části. V první části jsou popsány teoretické aspekty použitých metod a v druhé části jsou provedeny propočty, na jejichž základě je vybrán nejvýhodnější běžný účet.

2. Charakteristika bankovníctví v České republice a Belgii

Bankovníctví je významným sektorem terciární ekonomické sféry. Ve vyspělých ekonomikách je tvořen centrální bankou, popř. dalšími orgány dohledu, a soustavou komerčních bank.

Banku v obecném pojetí chápeme jako typ finančního zprostředkovatele, který umožňuje tok peněz mezi věřitelem na jedné straně a dlužníkem na straně druhé. Konkrétněji se jedná o finanční instituce, fungující podle daných legislativních pravidel, které především alokují volné finanční prostředky od veřejnosti ve formě vkladů a poskytují tyto prostředky svým klientům ve formě úvěrů. Jako základní funkci bank lze tedy definovat *finanční zprostředkování*.

Mezi další základní bankovní funkce můžeme zařadit emisi bezhotovostních peněz, provádění bezhotovostního platebního styku či zprostředkování investování na peněžním a kapitálovém trhu. Dále banky svým klientům vedou účty jak v domácí, tak zahraniční měně, nakupují a prodávají devizy a valuty, vydávají platební karty a cestovní šeky a v neposlední řadě také provádějí depozitní činnost, tedy přijímají do úschovy peníze a cenné papíry.

Souhrn bank působících na určitém území a uspořádání vztahů mezi nimi a okolím nazýváme *bankovním systémem*. Bankovní systémy jsou v jednotlivých státech uspořádány odlišně, jelikož na jejich vývoj má vliv mnoho faktorů, například historie, legislativa či forma a míra regulace. Každý bankovní systém se však skládá z institucionální a funkční složky. Do *institucionální složky* řadíme jednotlivé banky, které jsou rozčleněny do skupin podle náplně své činnosti na komerční, spořitelní, zemědělské, investiční, rozvojové, specializované vládní, hypoteční, městské a komunální banky, stavební spořitelny a bankovní holdingové společnosti.

Pod *funkční složku* řadíme dále dělení bankovního systému na jednostupňový a dvoustupňový. *Jednostupňový* bankovní systém fungoval v centrálně plánovaných ekonomikách a byl založen na fungování pouze jedné, státem řízené banky, tzv. monobanky, která vykonávala jak makroekonomické, tak mikroekonomické funkce. V Československu fungoval jednostupňový systém do 1. ledna 1990, kdy byl nahrazen *dvoustupňovým bankovním systémem*, který se vyznačuje rozdělením bankovního systému na *centrální banku*, provádějící především emisi hotovosti, monetární politiku a regulaci a dohled nad bankovním systémem, a *obchodní banky*.

Samotný bankovní systém lze rozdělit podle několika kritérií. Základní rozdělení dělí banky na univerzální a specializované. *Univerzální banky* poskytují velmi komplexní služby, přijímají vklady, poskytují úvěry, provádějí také investiční a další činnosti. Naopak *specializované banky* se soustředí pouze na jednu vybranou oblast poskytovaných služeb.

Podle podílu zahraničního kapitálu dělíme bankovní systém na *vysoce otevřený*, příkladem je Česká republika a země Evropské Unie, a *málo otevřený*, typický pro USA.

Další členění je možno provést podle uspořádání vztahů mezi bankami. V *pobočkovém* bankovním systému existuje malé množství bank s mnoha pobočkami, jako například opět v ČR či ve většině zemí EU. V USA naopak převládá model *unitární* s velkým počtem bank a menším počtem poboček. Existuje také *propojený* bankovní systém, konkrétně ve Švýcarsku, který se vyznačuje velkým počtem bank, které jsou ale vzájemně majetkově propojeny.

Posledním významné členění bankovního systému probíhá podle aktivit na *model odděleného charakteru*, v němž dominují specializované banky, *smíšený model* bankovníctví a *model univerzálního charakteru*, v němž převládají univerzální banky.

Tyto banky svým klientům nabízejí rozsáhlé portfolio služeb, které se u každé banky liší, podle zákaznických segmentů, na které se zaměřují. Banky tak nabízejí speciální produkty určené například pro malé a střední podniky, korporace a instituce, studenty, družstva, neziskové organizace, samosprávu a místní správu, poskytují také privátní bankovníctví, či investiční poradenství. Společným segmentem pro všechny univerzální banky je však *retailové bankovníctví*. Jedná se o typ bankovních služeb poskytovaných přímo klientům, fyzickým osobám, zahrnující běžné a spořicí účty, poskytování půjček a úvěrů, kreditních a debetních karet.

2.1. Bankovní systémy

2.1.1. Charakteristika bankovního sektoru

Bankovní systémy v České republice a Belgii lze shodně definovat jako *dvoustupňové*, *vysoce otevřené*, *pobočkové* a *univerzálního charakteru*.

Až do roku 1990 byl bankovní systém v České republice *jednostupňovým* bankovním systémem s dominantní rolí Státní banky československé. Zákonem z 1. ledna 1990¹ došlo

¹ Po rozdělení Československa bylo nutno uzpůsobit také legislativní úpravu bankovního sektoru. 1. ledna 1993 vešel v platnost zákon č. 6/1993 Sb. o České národní bance, který je, ve znění pozdějších předpisů, platný dodnes.

k transformaci bankovního systému na *dvoustupňový*. Tento systém je dnes složen z *České národní banky (ČNB)*, která plní roli centrální banky a dohledového orgánu nad finančním trhem, a skupiny obchodních bank.

Bankovní systém v ČR je *vysoce otevřený*, na území funguje 39 bankovních institucí, přičemž jen sedm z nich je bankou s rozhodující českou účastí a převažují zde banky *univerzální*. Bankovní trh lze dále charakterizovat jako *koncentrovaný*, jelikož čtyři největší banky, *Česká spořitelna, ČSOB, Komerční banka a Unicredit Bank*, se z 57 % podílejí na celkových aktivech bankovního sektoru. V bankovníctví je zaměstnáno 37 794 osob, celková aktiva v bankovním sektoru dosahují 4 094,7 miliard Kč, tedy téměř 1,5 násobku českého HDP. Vklady českých domácností u bank mají hodnotu 1 484 miliard Kč². Území ČR pokrývá 1 759 bankovních poboček.

V Belgii je bankovníctví velmi důležitým sektorem ekonomiky, který se podílí přibližně 5 % na tvorbě belgického HDP. V tomto sektoru je zaměstnáno 65 172 obyvatel, což je téměř dvakrát více než v České republice. Celková výše bankovních aktiv činí 1 350 miliard EUR, necelý dvojnásobek belgického HDP. Vklady klientů u belgických bank čítají 561,5 miliard EUR.

Belgický bankovní systém je *dvoustupňovým systémem*, který je složen z centrální banky *National Bank of Belgium (NBB)* a soustavy obchodních bank. Bankovní sektor v Belgii je značně *koncentrovaný*, přes 2/3 podílu na trhu zaujímají čtyři nejvýznamnější banky, *BNP Paribas Fortis, KBC, Dexia Bank a ING*, přičemž celkově je v Belgii registrováno 105 bank. Převážná většina jsou banky *univerzální*. Tento bankovní systém je také *vysoce otevřený*, jelikož jen 22 bank má belgické vlastníky. Na území Belgie je 4 316 bankovních *poboček*, což je vzhledem k rozloze³ a počtu obyvatel⁴ velmi husté pokrytí.

2.1.2. Centrální banka a orgány dohledu nad finančním trhem

V České republice je centrální bankou a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem *Česká národní banka (ČNB)*. Jejím hlavním cílem je péče o *cenovou stabilitu*, dále podporuje hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému

² Základní ukazatele o bankovním sektoru. ČNB [online]. 2009, [cit. 2010-04-05] Dostupný z WWW: http://www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zakladni_ukazatele_fin_trhu/banky/index.html.

³ Rozloha Belgie: 30 529 km²

⁴ Počet obyvatel Belgie: 10 583 382.

růstu, není-li to však v rozporu s jejím hlavním cílem⁵. ČNB je veřejnoprávním subjektem, jenž je ze 100 % vlastněn státem.

Bankovníctví v České republice se vyznačuje *vysokým podílem dohledu centrální banky*, přičemž ČNB v sobě kombinuje jak makroekonomické, tak mikroekonomické funkce centrální banky.

K makroekonomickým funkcím ČNB patří:

- provádění měnové politiky,
- emise hotovosti,
- devizová činnost (snaží se udržet hodnoty devizových rezerv, zabezpečuje devizovou likviditu země a následně ovlivňuje úroveň a pohyb měnového kurzu domácí měny).

V mikroekonomické oblasti ČNB provádí:

- regulaci a dohled nad finančním trhem,
- vykonává bankovní činnosti pro stát a komerční banky.

Ačkoli je od roku 2004 Česká republika členem Evropské unie (EU), není členem eurozóny⁶, jelikož prozatím nepřijala společnou měnu euro, ale je zapojena do Evropského systému centrálních bank (ESCB), který je složen z představitelů Evropské centrální banky (ECB) a centrálních bank všech 27 členů EU. Měnovou politiku tudíž v ČR reguluje pouze ČNB.

Na rozdíl od České republiky má centrální banka v Belgii pouze *střední podíl na bankovním dohledu*, jelikož zde existují dvě instituce zajišťující měnovou politiku a dohled nad finančním trhem. Vedle belgické centrální banky, *National Bank of Belgium (NBB)*, se jedná o bankovní, finanční a pojišťovací komisi, *The Banking, Finance and Insurance Commission (CBFA)*.

NBB je belgickou centrální bankou, která byla založena v roce 1850, dvacet let po vzniku belgického státu. Oproti České národní bance je akciovou společností, v níž stát vlastní pouze 50 % akcií a druhá polovina akcií je volně obchodovatelná na bruselské burze Euronext Brussels.

⁵ Zákon č. 6/1993 Sb. o České národní bance.

⁶ Eurozóna je část území EU, tvořená státy, které přijaly společnou měnu euro. V současnosti je členem 16 zemí: Belgie, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko.

Mezi její hlavní funkce patří:

- emise hotovosti (euro bankovek a mincí),
- sběr, analýza a vyhodnocení ekonomických a finančních informací,
- vykonávání bankovních činností pro stát a komerční banky (banka státu a banka bank),
- zajišťování stability finančního sektoru.

NBB v belgickém bankovním sektoru tradičně plnila především *makroekonomické funkce*, nicméně se vstupem Belgie do eurozóny od 1. ledna 1999⁷ přešla část jejich pravomocí na *Evropskou centrální banku (ECB)*, která nyní vykonává společnou měnovou politiku pro země eurozóny. Belgie má nicméně své zastoupení v Radě ECB a spolu s ostatními zástupci zemí eurozóny tak spolurozhoduje v otázkách měnové politiky.

CBFA vykonává v belgickém bankovníctví tzv. *mikroekonomický dohled*, jelikož jejím hlavním úkolem je dohled nad finančními institucemi a ochrana zájmů subjektů na finančních trzích. Oproti belgické centrální bance nemá v belgickém bankovníctví takovou tradici, vznikla v roce 2004 spojením bankovní a finanční komise, The Banking and Financial Commission, a orgánem pro dohled nad pojišťovacím trhem, The Insurance Supervisory Authority.

K hlavním činnostem CBFA patří:

- dohled nad finančními institucemi (bankami, pojišťovnami, zajišťovnami a produkty, které nabízejí),
- kontrola a vyhodnocování informací a operací na finančním trhu a kontrola jiných subjektů vykonávající činnost ve finančním sektoru (např. makléřů, agentů a jiných zprostředkovatelů finančních služeb).

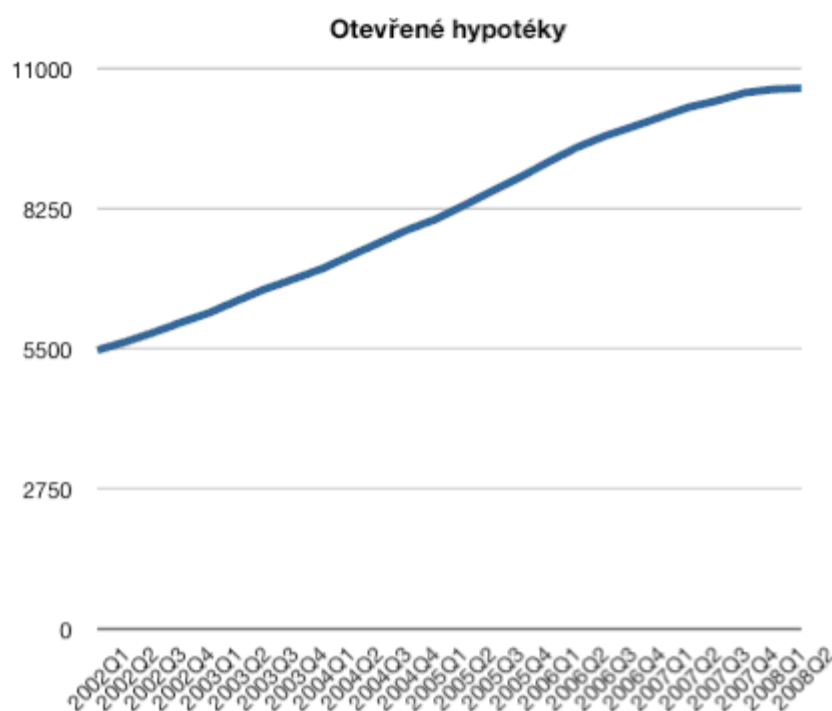
2.2. Finanční krize a její dopady na bankovní sektor

Nejen bankovníctví, ale ekonomika jako celek byla zasažena světovou finanční krizí. Ta začala roku 2007 jako hypoteční krize v USA a následně přerostla v hospodářskou recesi.

⁷ 1. ledna 1999 vytvořilo 11 členských států EU společnou Evropskou měnovou unii (EMU), Evropská centrální banka (ECB) začala provádět dohled nad měnovou politikou v eurozóně a byla zavedena společná měna euro v bezhotovostní podobě, hotovostní forma ale se začala užívat až od 1. ledna 2002.

Jednou z jejich hlavních příčin bylo snižování úrokových sazeb v USA. Po prasknutí dot-com bubliny a teroristických útocích v New Yorku v roce 2001, hrozila ekonomice USA recese. Americká centrální banka (FED) se rozhodla povzbudit ekonomickou aktivitu snižováním úrokových sazeb, které sice vedlo k nárůstu spotřeby, nicméně také k rapidnímu zadlužování domácností, tzv. životu na dluh. Důsledkem snižování úrokových sazeb bylo výrazné snížení cen hypoték a extrémní poptávka po jejich zřízení vedená iluzí o trvalém růstu cen nemovitostí. Následující graf č. 2.1 zachycuje zvyšování počtu sjednaných hypoték v USA od roku 2002 do poloviny 2008:

Graf č. 2.1: Vývoj počtu sjednaných hypoték v USA

Zdroj: DORŇÁK, Ondřej. *Světová finanční krize: Co stálo na počátku?*

Banky v USA tlak rapidně rostoucí poptávky po hypotečních úvěrech neustály a začaly poskytovat řadu hypoték s vysokým rizikem nesplacení. Takto velké riziko ale banky nechtěly vědomě držet, využily nástrojů sekuritizace a vytvořily tzv. „*Structured Investment Vehicle*“ (SIV), balíky hypoték určených k prodeji na sekundárních trzích. SIV však byly značně nepřehledným finančním instrumentem a ohodnotit jejich kvalitu bylo značně problematické, investory do SIV se tak staly také velké finanční instituce.

Po zastavení růstu cen nemovitostí v USA v létě 2007 se naplno projevíly důsledky poskytování rizikových hypoték. Ztráty bank z neschopnosti klientů splácet hypoteční úvěry se pohybovaly okolo 300 miliard USD, což představuje asi 2 % HDP USA.

Pro mnohé finanční instituce znamenaly investice do SIV masivní ztráty, které poškodily jejich bilance. V září a říjnu 2008, kdy krize v USA dosáhla svého vrcholu, část z nich zkrachovala, jako například investiční banka Lehman Brothers. Další byly prodány, například bankovní holding Washington Mutual finanční skupině JPMorgan Chase, nebo byly předmětem státní pomoci jako investiční banka Merrill Lynch, pojišťovací holding AIG, Fannie Mae a Bernnie Mac.

Krize finančního sektoru v USA se v propojené globální ekonomice rychle rozšířila také do evropských států. Krizovým rokem v Evropě se stal rok 2008 a přelom 2009, nicméně s důsledky hospodářské recese, která následovala finanční krizi, se USA a většina evropských států vyrovnává dodnes.

Přesto lze také v evropském bankovním sektoru nalézt instituce, které dokázaly z finanční krize těžit. Jedná se především o velké finanční skupiny, které správně ohodnotily riziko spojené s investováním do SIV, nebyly tak zasaženy ztrátou likvidity a následně nepotřebovaly státní pomoc. V evropském kontextu se jedná například o francouzskou finanční skupinu BNP Paribas, která od roku 2007 navýšila svou bilanční sumu o 59 % na 2,29 bilionů EUR, což představuje 117 % francouzského HDP, a stala se tak největší bankou světa dle aktiv. Za stejnou dobu navýšila svá aktiva o 55 % také anglická Barclays Bank na 1,55 bilionů EUR a španělská Banco Santander o 30 % na 1,08 bilionů EUR⁸.

Na druhé straně, větší množství evropských bank finanční krize zasáhla citelně a rok 2010 je pro ně obdobím plnění požadavků, které jim uložila Evropská komise jako podmínku svého souhlasu s poskytnutím státní pomoci. Jedná se o banky Royal Bank of Scotland, Commerzbank, ING Groep, Lloyds Banking Group a KBC Groep.

2.2.1. Důsledky finanční krize v Belgii

Mezi evropskými státy bylo finanční krizí obzvláště silně zasaženo bankovníctví v Belgii. Prvopočátkem problémů se zde stala banka Fortis. Ještě na začátku roku 2008 byla Fortis největší bankou v Belgii a měla také signifikantní podíl na bankovních trzích

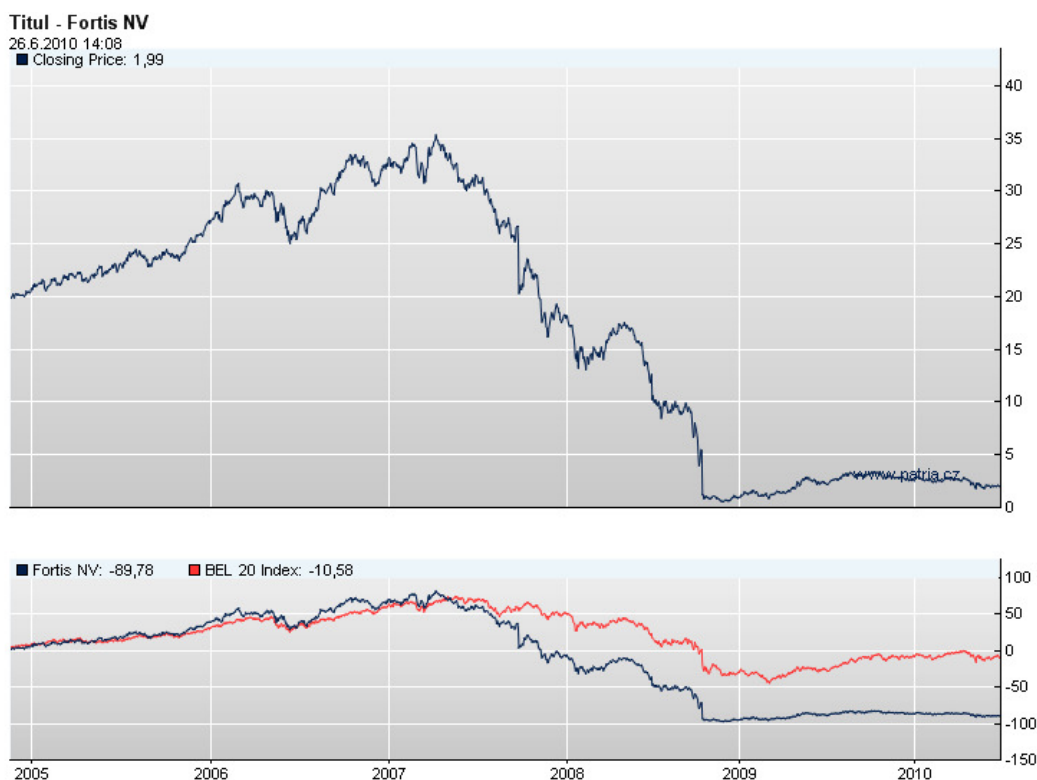
⁸ MACHALA, Karel. Vítězové a poražení globální finanční krize. *Hospodářské noviny* [online]. 2010, [cit. 2010-06-15]. Dostupný z WWW: <http://bankovnictvi.ihned.cz/c4-10053430-40100000-900000_d-vitezove-a-porazeni-globalni-financni-krize>.

v ostatních státech Beneluxu a dalších evropských zemích. V roce 2007 se konsorcium složené z Fortis, Royal Bank of Scotland a španělské Banco Santander dohodlo na nákupu holandské ABN AMRO Bank, největší bankovní akvizici v historii v hodnotě 71 miliard EUR.

Tato extrémní investice a dopady finanční krize zhoršily v září 2008 situaci Fortis natolik, že vlády Nizozemska, Lucemburska a Belgie byly nuceny odkoupit bankovní částí této společnosti ve svých státech. Belgická strana zaplatila 4,7 miliard EUR a následně prodala 75 % svého podílu francouzské finanční skupině BNP Paribas. Nizozemsko poskytlo 4 miliardy EUR a Lucembursko 2,5 miliardy EUR, čímž celková finanční pomoc pro Fortis dosáhla 11,2 miliard EUR.

Problémy Fortis se samozřejmě výrazně odrazily v kurzu jejich akcií. V roce 2007 se cena na bruselské burze pohybovala okolo 30 EUR za akcii, v září 2008 se propadla na 5 EUR. Detailní vývoj akciových kurzů Fortis je uveden v grafu č. 2.2.

Graf č. 2.2: Vývoj kurzu akcií Fortis a porovnání s vývojem indexu BEL-20⁹

Zdroj: Patria

⁹ Bel 20 - index Euronext Brusel, skládá se z akcií 20 společností obchodovaných na bruselské burze – Ackermans and Van Haaren, Ageas, Anheuser-Busch InBev, Befimmo-Sicafi, Bekaert, Belgacom, Cofinimmo, Colruyt, Delhaize Group, Dexia, GBL, GDF Suez, KBC Group, Mobistar, NPM/CNP, Omega Pharma, Solvay, Telenet Group, UCB, Umicore.

30. září, jen dva dny od záchranných opatření pro Fortis, vystoupila belgická, lucemburská a francouzská vláda s prohlášením, že podobným způsobem bude postupováno také vůči Dexia Bank. Na rozdíl od Fortis, u které se již dopředu objevovaly informace o finančních potížích, problémy Dexia se neočekávaly. Dexia Bank se soustředila především na financování veřejného sektoru a nebylo pochyb o její likviditě, nicméně poskytla miliardovou půjčku německé bance Depfa, která se ocitla v problémech. Belgická vláda se rozhodla předcházet možnému krizovému vývoji a poskytla Dexii státní pomoc. Záchranná opatření pro Dexii činila v souhrnu téměř 6,4 miliard EUR, Belgie a Francie zaplatily po 3 miliardách a Lucembursko 376 milionů EUR.

Další bankou, jejíž situace si vyžádala státní pomoc, byla KBC. Ta ještě na začátku podzimu 2008 těžila z odlivu zákazníků banky Fortis a zaznamenala nárůst vkladů, nicméně nedůvěra investorů v belgický bankovní sektor a také nerovné podmínky, kdy další dvě velké banky, Dexia a Fortis, již měly úvěry garantované státem, stáhly v říjnu 2008 akcie KBC o 30 % na dvanáctileté minimum. Belgická vláda tak musela vytvořit záchranná opatření také pro tuto banku a vložila do KBC 3,5 miliardy EUR ve formě klasické investice, která jí v budoucnu přinese dividendy, nešlo tedy o přímý odkup podílu banky jako v případě Fortis a Dexia. Potíže KBC dopadly také na českou dceřinou banku ČSOB, u níž bylo rozhodnuto o umístění 40 % akcií na burzu, a zároveň byla vyčleněna slovenská část ČSOB na popud Evropské komise, která nesouhlasila s přílišnou koncentrací bank.

Krise belgického bankovního sektoru se odrazila na akciových trzích, index bruselské burzy, BEL-20, se v týdnu mezi 6. a 10. říjnem 2008 propadl o více než 20 %, což byl rekord tohoto indexu. Do 25. října 2008 ztratil 60 % své hodnoty a dosáhl svého minima v březnu 2009. Vývoj indexu Bel-20 od července 2008 do května 2010 je uveden v grafu č. 2.3.

Graf č. 2.3: Vývoj indexu BEL-20

Zdroj: Euronext.

Aby belgická vláda zabránila panice, runu na banky a převodu kapitálu do zahraničí, zvýšila záruky na vklady střadatelů na 100 000 EUR a situaci se podařilo stabilizovat.

Celková suma vydaných prostředků na záchranu bankovníctví se vyšplhala na 300 miliard EUR, což představuje 87 % belgického HDP. Díky státní pomoci se tak podařilo zabránit krachu bankovního sektoru, nicméně jeho stabilita je stále křehká a obnova a návrat důvěry investorů bude časově náročná. Aktuálně se také v této souvislosti v Belgii a dalších evropských státech začalo uvažovat o zavedení určité formy „bankovní daně“, aby se tak samotné banky podílely na rekonstrukci veřejných financí po zátěži finanční krize.

2.2.2. Období finanční krize v České republice

Průběh a důsledky finanční krize v bankovním sektoru v České republice se oproti situaci v Belgii výrazně liší.

Důvody je třeba hledat především v odlišné strategii českých bank v investování a struktuře bankovních obchodů. Hodnota depozit uložených u českých bank výrazně převyšuje objem poskytovaných úvěrů a lze tedy poskytovat úvěry přímo z primárních vkladů. Dále podíl nesplacených úvěrů na úvěrech celkem se v Česku také drží velmi nízko a banky vykazují jen malý objem úvěrů poskytovaných v cizích měnách. Banky navíc nejsou závislé

na příjmech z běžné činnosti, jelikož přes jednu třetinu příjmů český bank tvoří bankovní poplatky, což je stálý a vnějším vlivům málo podléhající příjem. České banky se také vyhnuly investování do více rizikových operací, podíl „toxických“ aktiv na celkových aktivech bank je nižší než 1 %¹⁰ a dobře fungují také nástroje určené k regulaci finančního sektoru.

Je však nutno podotknout, že tento konzervativní model nebyl v českém bankovníctví samozřejmý a je výsledkem také bankovní krize, kterou Česká republika prošla na konci devadesátých let minulého století a lze v ní nalézt analogii k dnešní situaci v jiných evropských státech. V České republice za bankovní krize došlo ke krachu několika bankovních ústavů a bylo také nutné využít státní pomoci ve výši 170 miliard Kč. Lze tedy říci, že současná dobrá situace bankovníctví v ČR je z části výsledkem poučení se z minulosti a větší obezřetnosti bank také po bankovní krizi, kterou si nicméně Česká republika prošla již před deseti lety.

Pro tři největší české banky, Českou spořitelnu, ČSOB a Komerční banku, znamenala světová finanční krize příležitost k upevnění své pozice v rámci mateřských společností.

Za rok 2009 vydělala skupina Erste, vlastník České spořitelny, 25 miliard Kč, z čehož téměř poloviční podíl na ziscích připadl právě České spořitelně s 12 miliardami Kč a předčila tak všechny sesterské společnosti, přičemž za rok 2008 vykazaly vyšší výnosy například rumunská či chorvatská pobočka.

Podobná situace nastala také v ČSOB, která vykazala čistý zisk 17 miliard Kč, což představovalo 26 % výnosů skupiny KBC, přičemž celá skupina zakončila rok 2009 ve ztrátě, jelikož obzvláště problematické se projevíly investice v ostatních dceřiných společnostech středo a východoevropského regionu, a to především v Rusku.

Komerční banka, spadající pod francouzskou finanční skupinu Sociétés Générales, vykazala zisk 11 miliard Kč, což představovalo 17 % výnos v rámci skupiny, vyšší výnosnost generovaly pouze banky na území Francie.

Pro mateřské společnosti se tak podle ukazatele rentability staly české dcery nejvýnosnější aktivitou jejich portfolia. Výsledky hodnocení rentability vlastního kapitálu jednotlivých bank a mateřských společností jsou shrnuty v tab. č. 2.1.

¹⁰ SINGER, Miroslav. Dopad světové krize na finanční sektor v ČR. ČNB: *Výběr z přednášek a prezentací* [online]. 2009, [cit. 2010-06-20]. Dostupný z WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/singer_20090720_czech_slovak_prof_com.pdf>.

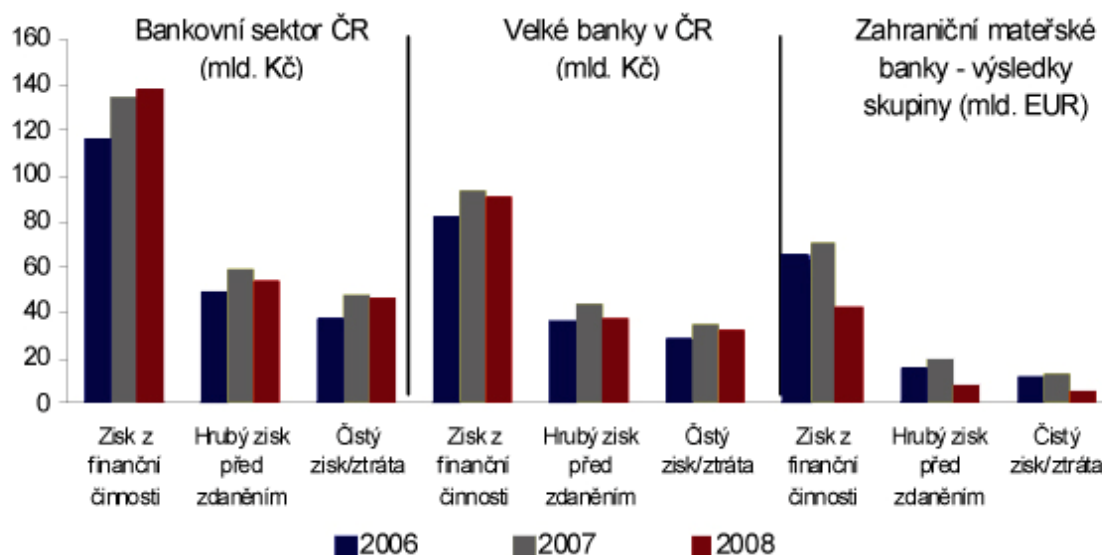
Tab. č. 2.1.: Rentabilita vlastního kapitálu (%)¹¹.

Banka	Výnos	Mateřská skupina	Průměrný výnos
ČS	36,7	Erste Group	9,1
ČSOB	26	KBC	16
KB	17	Société Générale	0,9

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých bank za rok 2009

Porovnání dopadů finanční krize na banky v ČR a jejich mateřské společnosti lze doložit také v následujícím grafu č. 2.4, který ilustruje průběh výsledků bankovního sektoru v ČR jako celku, podílu velkých českých bank na tomto výsledku a výsledky zahraničních vlastníků. Podstatné je především porovnání výsledků za rok 2008, kdy velké české banky zaznamenaly jen mírný propad zisků, způsobený především poklesem zájmu o hypoteční úvěry¹² v porovnání se svými mateřskými společnostmi, u kterých je propad příjmů markantní.

Graf č. 2.4: Hospodářské výsledky bankovního sektoru v ČR, velkých bank v ČR a jejich mateřských společností

Zdroj: SINGER, Miroslav. Dopad světové krize na finanční sektor v ČR.

¹¹ Ukazatel rentability vlastního kapitálu udává podíl výsledku hospodaření na vlastním kapitál.

¹² SINGER, Miroslav. Dopad světové krize na finanční sektor v ČR. ČNB: Výběr z přednášek a prezentací [online]. 2009, [cit. 2010-06-20]. Dostupný z WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/singer_20090720_czech_slovak_prof_com.pdf>.

3. Srovnání nabídky běžných účtů pro fyzické osoby

Běžné účty, nazývané také „vklady na viděnou“, jsou základním produktem v nabídce komerčních bank.

Tyto *produkty* lze systematizovat podle jejich odrazu v bilanci banky. Takto rozlišujeme bilančně *neutrální*, *aktivní* a *pasivní* obchody. U bilančně *neutrálních obchodů* vystupuje banka pouze jako zprostředkovatel, nikoli jako dlužník či věřitel. Tyto obchody se nepromítají do bilance banky, nýbrž do výkazu zisků a ztrát. Příkladem bilančně neutrálních služeb může být obchodování s cennými papíry, platební styk a pokladní služby, či devizové obchody a úschovy.

Jak je již z názvu patrné, aktivní a pasivní obchody se vždy projeví také v rozvaze banky. U *aktivních bankovních produktů* stojí banka v pozici věřitele, tedy poskytuje svým klientům finanční prostředky na úvěrové bázi, popř. přislíbí finanční prostředky po splnění určitých podmínek. Za poskytnutí těchto služeb jsou klienti povinni platit úroky či poplatky. V bankovní bilanci se aktiva člení dle likvidity na aktiva *primární* a *sekundární*. *Primární aktiva* jako hotovost, rezervy u centrální banky (CB) a proplácené šeky mají vyšší likviditu a v komerčních bankách mají za úkol vyrovnávat výraznější výkyvy v transakční poptávce po penězích. *Sekundární aktiva* posilují likviditu banky a jsou drženy v krátkodobých finančních instrumentech, jako jsou pokladniční poukázky, akceptované směnky či depozitní certifikáty. Je pro ně podstatné, aby se dokázaly co možná nejrychleji a s minimální ztrátou přeměnit v hotovost. Aktivní bankovní produkty můžeme rozdělit na dvě hlavní skupiny na *peněžní úvěry* a *závazkové úvěry a záruky*. *Peněžní úvěry* se dělí dále na úvěry *komerční*, kam spadá kontokorentní, směnečný eskontní, lombardní, sanační a syndikované úvěry, a *spotřební*, například revolvingové, splátkové a hypoteční úvěry. Mezi *závazkové úvěry a poskytované záruky* řadíme například akceptační a ručitelský úvěr.

Při realizaci *pasivních bankovních obchodů* vystupuje banka v pozici dlužníka, od klientů získává volné finanční prostředky na úvěrové bázi, s nimiž obchoduje a musí za ně klientovi vyplácet úrok. V rozvaze banky jsou pasiva obecně členěna na *vlastní* a *cizí zdroje*. *Vlastní zdroje* zahrnují základní kapitál, *cizí zdroje* depozita a nedepozitní závazky jako jsou úvěry mezi bankami a podřízený dluh, které slouží především k dosažení krátkodobé rovnováhy v bankovní bilanci. *Depozitum*, nebo-li vklad, označuje ukládání volných finančních prostředků na bankovní účty, kdy vzniká závazkový právní vztah, z něhož po určité době vzniká klientovi z pozice věřitele právo na plnění vkladů a výnosový úrok a

banka, tedy dlužník je povinna tyto volné zdroje vrátit i se stanoveným úrokem. Banky jsou organizátory a realizátory těchto depozitních obchodů. Mezi pasivní bankovní produkty, které nabízejí komerční banky, řadíme běžné a vkladové účty, vkladní knížky, termínované vklady, stavební spoření a emitace bankovních dluhových cenných papírů, tedy hypotečních zástavních listů, depozitních směnek a certifikátů a vkladových listů.

Běžný účet

Běžný účet je tedy základním typem pasivního bankovního produktu, který může být založen pro fyzickou či právnickou osobu, a slouží k provádění hotovostního a bezhotovostního platebního styku. Pro běžné účty je charakteristické, že zůstatky na nich jsou úročeny nejnižší úrokovou sazbou, jelikož klient může s prostředky na účtu volně nakládat, nefixuje je na účtu po předem stanovenou dobu, může je libovolně vkládat a vybírat, což je pro banku špatně předvídatelné a dochází tak k narušení její likvidity. Na druhou stranu ale klienti s běžným účtem, a tedy nízkým úrokem, nemají tendenci měnit výše vkladů v závislosti na pohybu úrokových sazeb. U běžných účtů profitují banky především z provádění platebního styku, za nějž si účtují poplatky. Mimo to také využívají tzv. sedliny, hromadného zůstatku všech běžných účtů, se kterým dále obchodují na mezibankovním trhu. Pro banku jsou běžné účty také hodnotným zdrojem marketingových informací, jelikož tím, že tyto účty vede, má možnost sledovat pohyby a všechny finanční operace a na základě těchto informací pak vytvářet nové bankovní produkty, které reálněji odpovídají ekonomickým potřebám klientů.

Je třeba podotknout, že hovoříme-li dále o nabídce běžných účtů, nemáme na mysli pouze samotné vedení tohoto účtu, jelikož v dnešní době je normou poskytovat k vedení běžného účtu také dodatekové služby jako jsou platební karty, přímé bankovníctví, možnost přecherpání účtu a podobně. Současná nabídka běžných účtů má tak spíše podobu balíčku služeb, jehož základem je běžný účet a jeho vedení.

Fyzická osoba

Fyzická osoba je dle českého¹³ a belgického práva¹⁴ jednou ze dvou forem právní entity. Pod pojmem fyzická osoba je myšlen člověk jako jedinec v oblasti právních vztahů a na rozdíl od právnické osoby se tak jedná o osobu tzv. přirozenou. Způsobilost k právům a povinnostem vzniká fyzickým osobám jejich narozením a zaniká smrtí, přičemž způsobilost k vlastním právním úkonům vzniká plnoletostí, tedy dovršením 18 let. Omezit či zbavit fyzickou osobu způsobilosti k právním úkonům smí výhradně soud.

3.1. Česká republika

Na území České republiky působí 39 bankovních institucí s 1 759 pobočkami. Celková výše aktiv bankovního sektoru dosahuje 4 094,7 miliard Kč. Podle výše bilanční sumy jsou v ČR třemi největšími bankami *Česká spořitelna*, *Československá obchodní banka* a *Komerční banka*.

3.1.1. Česká spořitelna

S bilanční sumou 891, 5 miliard Kč a 5,3 miliony klientů je Česká spořitelna jedničkou na českém bankovním trhu, což je spojeno s její nejdelší tradicí mezi českými bankami. Její vznik se datuje až do roku 1825, kdy byla založena první česká spořitelna v Praze, předchůdce dnešní České spořitelny. V letech 1948 – 1989 byla Česká státní spořitelna jedinou institucí, kde si mohli občané ukládat volné finanční prostředky. Po Sametové revoluci k 1. únoru 1992 transformovala tehdejší Česká státní spořitelna svou právní formu na akciovou společnost s novým názvem, Česká spořitelna, a.s. V této akciové společnosti si však stát stále ponechal rozhodující 40 % balík akcií, dalších 20 % získaly města a obce, 3 % byly ponechány jako rezerva pro případné restituce a zbývajících 37 % bylo privatizováno v první vlně kupónové privatizace. V roce 2000 odkoupila 52 % České spořitelny rakouská Erste Bank a do roku 2002 postupně navyšovala svůj podíl až na stávajících 98% akcií. Zbývajících 1,6 % akcií je stále ve vlastnictví měst a obcí a zbylá 0,4 % v držení drobných akcionářů.

¹³ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

¹⁴ Burgerlijke Wetboek/Code civil

Česká spořitelna poskytuje univerzální bankovní služby pro klienty rozdělené na segmenty *drobné klientely, malých a středních firem, měst a obcí, velkých korporací* a služby v oblasti *investování na finančních trzích*.

Pro fyzické osoby lze v nabídce České spořitelny nalézt dva typy běžných účtů – *Osobní účet České spořitelny* a *Exclusive konto*. Svou strukturou se tyto dva účty značně odlišují, Osobní účet je značně variabilním produktem, obsahuje minimální základní nabídku, ke které si klient volí další služby podle svých potřeb, naproti tomu Exklusive konto obsahuje předdefinovaný okruh služeb spíše pro náročnější klientelu.

3.1.1.1. Osobní účet České spořitelny

Základním běžným účtem, který si lze zřídit u České spořitelny, je Osobní účet České spořitelny, který v nabídce ČS nahradil v roce 2007 dřívější Sporožirový účet. V rámci tohoto účtu je vždy zdarma vedení účtu, zhotovení měsíčního papírového či elektronického výpisu z účtu, zřízení a vedení vkladového účtu a zřízení trvalých příkazů, popř. souhlasů s inkasem. K tomuto základnímu Osobnímu účtu má klient možnost si volit další produkty a služby, které jsou rozřazeny do tří okruhů – Standard, Plus a Speciál. Měsíční poplatek za konkrétní modifikaci účtu daného klienta pak závisí na počtu zvolených služeb z jednotlivých skupin.

a) Produktová řada Standard

Z této řady si může klient navolit následující produkty a služby - výběr debetní karty, bezplatné výběry z bankomatů ČS, Servis 24, kontokorent, platby v rámci ČS či zůstatkové SMS zdarma.

Přeje-li si klient používat platební kartu, může si vybrat kartu elektronickou Maestro či VISA Electron, nebo embosovanou VISA Classic Partner a MasterCard Standard Partner. Tyto embosované karty jsou navíc součástí programu Partner České spořitelny, díky kterému lze při platbě danými kartami uplatňovat slevy u vybraných partnerských obchodníků¹⁵.

Druhou možností je zvolit si neomezený počet výběrů z bankomatů zdarma v rámci ČS, která má s 1100 bankomaty nejhustší síť bankomatů v ČR.

Služba Servis 24 je telefonním a internetovým bankovníctvím České spořitelny. Zahrnuje služby Servis 24 Internetbanking pro obsluhu účtu přes internet, Servis 24 Telebanking pro obsluhu po telefonu a Servis 24 GSM banking pro správu účtu prostřednictvím mobilního telefonu a SMS zpráv.

¹⁵ Asko nábytek, Čedok, eProton.cz, Fann Parfumerie, Fokus Optik, Olympus, OP Prostějov, Palace Cinemas, Potten&Pannen, Sportisimo, Ticketpro.

Další nabídkou v rámci řady Standard je výběr možnosti přečerpání účtu. Základní limit kontokorentu činí 5000 Kč, nicméně bez zajištění lze čerpat až 70 000 Kč, nad tuto hranici je již nutné zajištění. Maximální výše kontokorentu je 100 000 Kč, ovšem tuto částku lze navýšit až na 300 000 Kč v závislosti na výši příjmů. Klient je povinen splatit čerpaný kontokorent do jednoho roku od prvního přečerpání účtu, za období, kdy účet vykazuje debetní zůstatek je třeba splatit úroky s úrokovou sazbou 18,9 % p.a.

Pod službu Platby v rámci ČS zdarma spadají platební příkazy zadané službou Servis 24 a prostřednictvím bankomatu České spořitelny a dále realizace trvalého příkazu a příchozí bezhotovostní platby.

Se službou Zůstatkové SMS zdarma má klient neomezenou možnost kontroly svého zůstatku na účtu prostřednictvím bezplatných SMS, nicméně pro tuto službu je nutné mít zřízen také Servis 24.

Cena produktů Standard se odvíjí podle cenové řady, do které dané množství produktů spadá. Pokud si zákazník vybere jen jeden produkt z řady Standard, jedná se o režim Standard I, ve kterém je měsíčně účtován poplatek 29 Kč. Pro dva až tři produkty platí pásma Standard II za 69 Kč měsíčně, dále analogicky za čtyři až šest produktů Standard III za 109 Kč, sedm až devět produktů Standard IV za 149 Kč. Za desátý, popř. každý další produkt jednotlivě činí poplatek 20 Kč. Je nutno dodat, že v případě, kdy by si klient k základní nabídce Osobního účtu nevybral žádnou doprovodnou službu, automaticky spadá do režimu Standard I a bude mu měsíčně účtován poplatek za vedení účtu 29 Kč.

b) Produktová řada Plus

V této produktové řadě si může klient vybrat spíše nadstandardní produkty. První nabídkou jsou prestižní embosované debetní karty VISA Gold Partner a MasterCard Gold Partner, s vyššími limity pro platby a výběry z bankomatů. Také s těmito kartami se klient může zapojit do programu Partner a Bonus programu České spořitelny.

Dále zde spadá služba Platby v rámci České republiky zdarma, který není omezen pouze na platby v rámci České spořitelny a navíc je zde oproti Platbám v rámci České spořitelny rozšířen okruh bankovních služeb, které jsou poskytovány bezplatně. Konkrétně se tedy jedná o platební příkazy zadané přes službu Servis 24, prostřednictvím bankomatu ČS, popř. poštou, sběrným boxem či na přepážce, realizace trvalých příkazů, příchozí elektronické platby, platba poštovní poukázkou B a zúčtování mezibankovní platby prostřednictvím clearingového centra ČNB.

Posledním produktem, který si lze navolit v rámci produktové řady Plus je možnost zhodnocování volných finančních prostředků se Spořicíím plánem. Pokud se klient rozhodne využívat tuto službu, budou mu finanční prostředky nad jím stanoveným limitem úročeny vyšší úrokovou sazbou¹⁶.

Cena produktů z řady Plus se stanovuje obdobně jako u řady Standard dle množství vybraných produktů a následných cenových pásem. Při volbě jednoho či dvou produktů z řady Plus se jedná o cenové pásmo Plus I, kde poplatek činí 159 Kč, pro tři až čtyři produkty platí pásmo Plus II za 289 Kč měsíčně, pět až šest Plus III za 389 Kč, za sedm a za každý další produkt 80 Kč. Při volbě produktů z více řad se pro výsledný měsíční poplatek ceny za jednotlivá pásma sčítají.

c) Produktová řada Speciál

Tato řada nabízí klientovi možnost zřízení různých typů pojištění jako doplňkové služby ke svému účtu. Specifikum této řady je, že ceny produktů se neodvíjejí podle cenových řad, ale jsou účtovány jednotlivě.

V řadě Speciál je možno si připlatit pojištění pravidelných výdajů, které ČS nabízí ve čtyřech variantách podle rozsahu možné újmy a případného pojistného plnění. Dále cestovní pojištění také ve čtyřech variantách lišících podle pojištěných osob a limitem pojistného plnění. U úrazového pojištění lze vybrat ze dvou variant, přičemž obě zahrnují výplatu jednorázové částky při úrazu a denní plnění odškodné při hospitalizaci, rozdíl je v částkách pojistného plnění. Klient si také může sjednat pojištění karty a osobních věcí, kde ČS nabízí tři typy tohoto produktu odstupňované podle výše pojistného krytí.

3.1.1.2.Exclusive konto

Exclusive konto České spořitelny je klasický předefinovaný balíček bankovních služeb kombinující běžný účet s určitými výhodami a další doplňkové služby. Tento účet je určen náročnějším klientům, přičemž veškeré služby, které jsou nabízeny v rámci Exclusive konta, je možné si navolit také u Osobního účtu, nicméně pro klienta by byl tento způsob značně nákladnější. Měsíční poplatek za vedení Exclusive konta činí 330 Kč.

Klient využívající Exclusive konto má bezplatně zřízení a vedení služby Servis 24 pro telefonní a mobilní bankovníctví, a dále po deseti elektronicky zadaných platbách a výběrů z bankomatů České spořitelny. Nad tyto limity však platí bankovní poplatky dle sazebníku

¹⁶ Úročení 0,01% p.a. Osobní účet, se Spořicíím plánem 2,5% p.a. do výše 50 000 Kč, nad tuto částku se úročení převyšující částky snižuje.

ČS, pro elektronickou platbu 2 Kč a výběr z bankomatu ČS 6 Kč. Žádné další běžné operace však také nejsou součástí Exclusive konta a vztahují se na ně poplatky jako u ostatních uživatelů. Za výběr z bankomatu jiné banky tak klienti ČS zaplatí 25 Kč, za příchozí platbu 5 Kč a vklad hotovosti na přepážce 45 Kč.

Majitel Exclusive konta si může vybrat dvě debetní karty dle vlastního výběru, z nichž jedna smí být typu Gold, lze tedy zvolit Maestro, VISA Electron, MasterCard Standard Partner, VISA Classic Partner a VISA Gold debetní. Roční poplatek za elektronické karty činí 200 Kč, standartní embosované 400 Kč, ovšem VISA Gold debetní 3700 Kč. S kteroukoli z těchto karet se klient může připojit k Bonusovému programu České spořitelny, pokud si zvolí typ Partner také programu Partner České spořitelny. K jednotlivým kartám lze také sjednat všechny typy pojištění nabízené také v produktové řadě Speciál k Osobnímu účtu, tedy pojištění schopnosti splácet, pojištění karty a osobních věcí a úrazové a cestovní pojištění, přičemž konkrétní podmínky a limity plnění závisí na daném druhu zvolené karty.

V rámci Exclusive konta, stejně jako u Osobního účtu, lze také využít kontokorentu, jehož zřízení a vedení je zdarma, stejně jako možná zvýšení úvěrového rámce.

Součástí Exclusive konta je také bezplatné zřízení a vedení běžného účtu v několika světových měnách¹⁷.

Spořicí program zde není nabízen, nicméně samotné úročení Exclusive konta pracuje na podobném principu, jelikož do výše 100 000 Kč je zůstatek úročen 0,01 % p.a. a dále jsou zůstatky rozděleny do pásem s vyšším úročením, kdy maximální úročení 1,85 % p.a. je připisováno při zůstatku vyšším než 5 000 000 Kč.

3.1.2. ČSOB

Československá obchodní banka je s 3,066 miliony a bilanční sumou 858,9 miliardy Kč druhou největší bankou na českém území. Vznikla již roku 1964 jako zvláštní část tehdejší Státní banky československé, aby zajišťovala financování zahraničního obchodu a volnoměnové operace. Po roce 1989 se ČSOB transformovala v akciovou společnost a přeorientovala své působení na nově vznikající fyzické a právnické osoby a v průběhu 90. let výrazně rozšířila také svou pobočkovou síť. Vládní rozhodnutí o privatizaci bankovních domů z prosince 1997 se dotklo také ČSOB a jejím majoritním vlastníkem se v červnu roku 1999 stala KBC Bank.

¹⁷ EUR, USD, CHF, GBP, CAD, DKK, JPY, SEK.

ČSOB je univerzální bankou, jejíž služby lze rozdělit do několika segmentů na *fyzické osoby* (retailová klientela), *malé a středně velké podniky*, *korporátní klientela a nebankovní finanční instituce*, *finanční trhy*, *privátní bankovníctví*. Retailové bankovníctví je poskytováno pod dvěma obchodními značkami - ČSOB, která obsluhuje zhruba jednu třetinu zákazníků tohoto segmentu a Poštovní spořitelna, která působí v rámci sítě poboček České pošty¹⁸.

Pro fyzické osoby nabízí ČSOB tři typy běžných účtů. Jedná se o produkty *ČSOB Konto*, *ČSOB Aktivní konto* a *ČSOB Exkluzivní konto*, které se liší především rozsahem služeb a způsobem jejich zpoplatnění v rámci daného účtu.

V rámci všech těchto typů běžných účtů je zdarma zřízeno ČSOB Elektronické bankovníctví, které zahrnuje služby ČSOB Linka 24 pro ovládání účtu prostřednictvím pevné linky či mobilního telefonu, ČSOB Mobil 24 pro nakládání s účtem prostřednictvím displeje mobilního telefonu, ČSOB InternetBanking 24 pro internetové bankovníctví a ČSOB Info 24 pro zasílání informací z banky prostřednictvím e-mailu a SMS. Zřízení a vedení ČSOB Elektronického bankovníctví je zdarma pro všechny běžné účty ČSOB, jednotlivé typy se pak liší množstvím elektronických operací, které jsou poskytovány zdarma v rámci daného účtu. Nad tento rámec jsou odchozí platby z ČSOB Linky 24 zpoplatněny 15 Kč, při využití ČSOB InternetBanking 24 a 3 Kč přes ČSOB Mobil 24. Pro porovnání, při stejném úkonu na bankovní přepážce klient zaplatí 40 Kč, je tedy zřejmé, že banka dává přednost určité klientské samostatnosti, která pro ni znamená úsporu nákladů.

Příchozí platby jsou zpoplatněny 6 Kč, stejně jako inkasní a SIPO platby. Za výběr z tuzemských bankomatů ČSOB zaplatí klienti rovněž 6 Kč, nicméně při výběru hotovosti z bankomatů jiných bank 30 Kč. Dále jsou uvedeny podrobnosti k jednotlivým typům běžných účtů ČSOB pro fyzické osoby.

3.1.2.1. ČSOB Konto

Jedná se o základní běžný účet nabízený bankou ČSOB vedený v Kč, který je primárně určen klientům, kteří využívají bankovní služby spíše sporadicky. Jeho měsíční poplatek za vedení činí 60 Kč, resp. 50 Kč, pokud si klient zvolí elektronickou formu zasílání výpisů z účtu. Klient využívající ČSOB Konto má nárok na dva výběry z ČSOB bankomatů a dvě tuzemské příchozí a odchozí elektronické platby zdarma.

V rámci tohoto účtu dále klient a jím zvolený disponent získávají mezinárodní platební kartu VISA Electron, která je zpoplatněná 20 Kč měsíčně. K této kartě lze přikoupit cestovní

¹⁸ Součástí ČSOB byla do konce roku 2007 také pobočka na Slovensku, která byla oddělena k 1. lednu 2008 a nyní je samostatnou právnickou osobou.

pojištění, zákazník si může vybrat ze šesti typů tohoto pojištění pohybující se v cenové relaci od 300 do 2600 Kč ročně. Dále si lze v rámci karty VISA Electron sjednat pojištění ztráty a krádeže, jehož cena je odstupňovaná dle výše limitu plnění a je jednotná pro všechny typy platebních karet. Kreditní karta není k ČSOB Kontu nabízena.

U ČSOB Konta lze využít možnost přečerpání účtu, jehož základní limit činí 10 000 Kč, nicméně jej lze navýšit na dvojnásobek čistého měsíčního příjmu klienta, pokud mu příjem přichází na tento účet. Při využití této služby však klient musí dodržovat podmínky banky – musí vyrovnat záporný zůstatek do 6 měsíců od přečerpání účtu, jeho měsíční obrát na účtu musí být minimálně 50 % úvěrového limitu a musí také z přečerpané částky zaplatit úroky dle aktuální úrokové sazby stanovené ČSOB.

V rámci ČSOB Konta lze také zdarma vytvořit paralelní spořicí účet vedený v Kč či EUR, USD, GBP a CHF. U běžného účtu se tak nastaví limit, nad který si klient přeje, aby se mu prostředky zhodnocovaly na spořicímu účtu s výhodnějším ročním úrokem¹⁹, nicméně je nutné zde počítat se 7 denní výpovědní lhůtou.

3.1.2.2.ČSOB Aktivní konto

Pokud klient využívá bankovních služby častěji, je pro něj výhodnější zvolit ČSOB Aktivní konto, což je běžný účet v Kč, jehož poplatek za vedení je 100 Kč, resp. 90 Kč, pokud klient souhlasí se zasíláním výpisů z účtu pouze elektronicky. Tento účet je tedy pro klienta nákladnější, nicméně v jeho rámci získává více transakcí zdarma a také širší okruh produktů než tomu bylo u ČSOB Konta. U ČSOB Aktivního konta má klient zdarma deset tuzemských odchozích elektronických plateb a po pěti tuzemských příchozích platbách, inkasních platbách a výběrů z ČSOB bankomatů. Má-li klient měsíčně velké množství transakcí, může si za 40 Kč připlatit tzv. Transakční balíček, který ČSOB nabízí exklusivně k tomuto účtu. Po zakoupení Transakčního balíčku má klient zdarma veškeré tuzemské příchozí a elektronicky zadané odchozí platby a všechny výběry z ČSOB bankomatů.

Majitel ČSOB Aktivního konta získává za měsíční poplatek 45 Kč embosovanou platební kartu VISA Classic, která již obsahuje základní pojištění proti ztrátě a krádeži Basic s pojistným limitem 15 000 Kč. Pro disponenta je také vyhrazená platební karta VISA Classic ovšem bez pojištění, lze jej nicméně dokoupit, stejně jako připlatit nadstandardní pojištění ke kartě majitele účtu. Ke kartě VISA Classic lze také sjednat cestovní pojištění, přičemž nabídka i cena pojistného je stejná jako u karty Visa Electron z balíčku ČSOB Konta. V rámci

¹⁹ ČSOB Konto 0,01% p.a., Spořicí účet 1,1% p.a.

ČSOB Aktivního konta si klient může zdarma zřídit také ČSOB Kreditní kartu Mastercard a to embosovanou či neembosovanou, se kterou si lze půjčit finanční prostředky bez opakovaného sjednávání půjčky. Výše úvěrového limitu však závisí na finanční situaci konkrétního klienta a podmínky je tak třeba sjednávat individuálně.

Při nedostatku vlastních finančních prostředků může klient ČSOB Aktivního konta využít také povolené přečerpání účtu, jehož základní limit činí 15 000 Kč a lze jej navýšit až na trojnásobek čistého příjmu, pokud je tento příjem připsován na daný účet a debet je každých 6 měsíců opět vyrovnán, stejně jako tomu bylo u ČSOB Konta.

Totožná je také možnost převodu volných finančních prostředků na spořicí účet s vyšší úrokovou sazbou.

3.1.2.3.ČSOB Exkluzivní konto

Tento účet je určen pro náročnou klientelu a poskytuje nejširší produktovou škálu z běžných účtů ČSOB. Jeho poplatek za vedení činí 400 Kč měsíčně, ovšem pokud klient zhodnocuje u ČSOB na běžných, spořicích, termínovaných účtech a podílových fondech více než 1 milion Kč, je vedení ČSOB Exkluzivního konta zdarma. Jednou z hlavních výhod tohoto konta je neomezené množství odchozích elektronických a příchozích plateb, výběrů z ČSOB bankomatů a pět inkasních plateb zdarma, ostatní transakce jsou však zpoplatněny stejnými částkami jako u ostatních ČSOB běžných účtů.

K tomuto účtu má klient k dispozici dvě platební karty a to mezinárodní embosovanou platební kartu VISA Gold pro majitele účtu, která je již pojištěná proti ztrátě a krádeži ve variantě Extra, tedy na nejvyšší možný pojistný limit 200 000 Kč, a embosovanou platební kartu VISA Classic pro disponenta. VISA Gold je prestižní mezinárodní kartou, čemuž také odpovídá její měsíční poplatek 350 Kč, poplatek za VISA Classic činí 45 Kč měsíčně, a fakultativně k ní lze také dokoupit pojištění proti ztrátě a krádeži, nicméně za stejných podmínek jako u všech ostatních výše zmíněných karet. Karta VISA Gold již zahrnuje také cestovní pojištění ve variantě Gold, které je platné po celou dobu platnosti karty a zahrnuje krytí léčebných výloh klienta kdekoli na světě, jestliže jeho dobytí nepřekročí 120 dní. Za roční příplatek 1200 Kč lze pojištění rozšířit také na členy rodiny, kteří cestují s držitelem karty²⁰. Karta VISA Classic cestovní pojištění nezahrnuje a je případně nutné jej dokoupit dle poplatků v sazebníku, který je platný také pro ostatní typy karet. K ČSOB Exkluzivnímu kontu může klient využívat také ČSOB Kreditní kartu za stejných podmínek jako u ČSOB

²⁰ Jedná se o variantu Gold Family.

Aktivního konta, nicméně ji lze zvolit také ve variantě Gold, pokud ji klient nemá již jako debetní kartu. Úvěrový limit kreditní karty se pak také řídí individuálními podmínkami, které se sestavují pro každého klienta jednotlivě.

Součástí ČSOB Exkluzivního konta je také možnost odkládání volných finančních prostředků na spořicí účet jako u ostatních ČSOB běžných účtů. V rámci balíčku služeb ČSOB Exkluzivního konta však může klient využít také běžný devizový účet vedený v USD, EUR, nebo GBP²¹, jehož měsíční poplatek činí 30 Kč, popř. 20 Kč s elektronickou formou doručování výpisů z účtu. Prostřednictvím tohoto účtu může klient operativně nakládat se svými devizovými finančními prostředky, přičemž zůstatek mu bude úročen aktuální úrokovou sazbou v závislosti na měně účtu.

3.1.3. Komerční banka

Podle výše bilanční sumy, která činí 695 miliard Kč a s 1,629 miliony klientů je na českém trhu třetí největší bankou Komerční banka. Tato banka vznikla v lednu 1990 vyčleněním obchodní činnosti z bývalé Státní banky československé, přičemž se o dva roky později, v lednu 1992, schválením privatizačního projektu vládou ČSFR, státní peněžní ústav Komerční banka transformoval na akciovou společnost. Hlavním majitelem akcií se stal Fond národního majetku ČR a SR, který je zařadil do kupónové privatizace. Na konci roku 1997 rozhodla vláda České republiky o prodeji státem vlastněného podílu v Komerční bance strategickému investorovi. Důležitým mezníkem se tak pro Komerční banku stal červen 2001, kdy byl státní podíl odprodán finanční skupině Sociétés Générale, která se tak stala novým vlastníkem Komerční banky.

Pro fyzické osoby je v Komerční bance připravená nejširší nabídka běžných účtů. Lze si zde vybrat z pěti typů balíčků běžných účtů, *Ideal konto* a *Perfekt konto* se standardní nabídkou, a dále *Extra konto*, *Premium konto* a balíček *Top nabídka*, které se zaměřují spíše na náročnější klienty.

Stejně jako v případě ostatních českých a belgických bank se jednotlivé nabídky běžných účtů liší především rozsahem zahrnutých služeb v balíčcích a počtem bezplatných transakcí, což na druhé straně přináší vzrůstající poplatky za vedení účtu a platební karty.

²¹ Minimální počáteční vklad dle měny devizového účtu – 38 USD, 25 EUR, 25 GBP.

Součástí všech balíčků běžných účtů, vyjma IDEAL konta, je přímé bankovníctví KB, které zahrnuje službu Mojebanka pro internetové bankovníctví, Expresní linku KB pro telefonní bankovníctví a Mobilní banka pro provádění bankovních transakcí prostřednictvím displeje mobilního telefonu.

Nad limit bezplatných operací jsou odchozí elektronické transakce zpoplatněny 4 Kč, resp. 6 Kč při použití Expresní linky KB, při vyřízení stejného úkonu na pobočce by zákazník zaplatil 29 Kč. Poplatek za příchozí platby činí u KB 5 Kč, inkasní platby 6 Kč. Za výběr z bankomatů KB je klientovi účtováno 5 Kč, za výběry z bankomatů jiných bank 35 Kč.

3.1.3.1.Ideal konto

Ideal konto je základní běžný účet v nabídce KB, který je určen klientům, kteří minimálně využívají bankovní služby. Jeho měsíční poplatek za vedení je 22 Kč, ale jedinou bezplatnou službou, kterou klient s Ideal kontem získává je jeden měsíční výběr z bankomatu KB, veškeré ostatní služby jsou zpoplatněny.

V rámci Ideal konta je vydávaná Bankokarta VISA Electron, což je mezinárodní elektronická platební karta KB, jejíž roční poplatek je 200 Kč a pokud má klient zájem, lze si za 99 Kč vytvořit vlastní design této karty prostřednictvím služby Mojekarta. Doplnkovou službou k Bankokartě je Technická asistenční služba ABA, která zajišťuje pomoc motoristům na území ČR. K veškerým platebním kartám, které KB nabízí, lze přikoupit pojištění proti ztrátě a krádeži Merlin za jednotnou cenu 276 Kč ročně, resp. 192 Kč za druhou pojištěnou kartu v rámci jednoho účtu.

Povolený debet Ideal konta se pohybuje v rozmezí 2 000 Kč až 10 000 Kč, přesný limit je nastaven pro každého klienta individuálně a je třeba jej vyrovnat během 30 dní. K jeho vyřízení je potřeba doložit výši příjmu potvrzenou zaměstnavatelem a lze o něj požádat hned při založení Ideal konta. Po dalších šesti měsících je možné požádat o zvýšení debetního limitu až na 60 000 Kč s dobou splatnosti až 180 dní. Debetní zůstatky jsou úročeny úrokovou sazbou 16,5 % p.a.

3.1.3.2.Perfekt konto

Rozšířenější nabídku bankovních služeb KB poskytuje Perfekt konto. Lze jej pořídit v základní variantě za měsíční poplatek 49 Kč, nicméně ta má oproti Ideal kontu pouze jeden výběr z bankomatů KB navíc, což by se klientovi nevyplatilo. Rozšířenější verze Perfekt konta, která zahrnuje také internetové a telefonické bankovníctví, vyjde klienta měsíčně na 85

Kč. V rámci Perfekt konta má klient po dvou elektronických platbách a výběrů z bankomatů KB zdarma a zasílání měsíčních elektronických výpisů také bezplatně.

K Perfekt kontu je k dispozici Perfekt karta, což je mezinárodní elektronická platební karta VISA Electron, se stejnými náležitostmi jako Bankokarta u Ideal konta, měsíčním poplatkem 200 Kč a variantně také službou Moje karta za 99 Kč a dále asistenční službou ABA. Také podmínky přečerpání účtu jsou shodné s Ideal kontem, je tedy patrné, že hlavním rozdílem mezi Ideal kontem a Perfekt kontem je služba internetového a telefonního bankovníctví.

3.1.3.3.Extra konto

Zajímavější nabídku služeb může KB nabídnout prostřednictvím Extra konta, které je vedeno za 125 Kč měsíčně. V tomto balíčku je nově přidáno mobilní bankovníctví Mobilní banka, přičemž veškeré platby takto zadane jsou zdarma, stejně jako transakce provedené po internetu se službou Moje banka. Klient s Extra kontem také neodvádí poplatky za příchozí platby a bezplatně dostává měsíční elektronické i papírové výpisy z účtu.

K Extra kontu jsou k dispozici dvě platební karty, mezinárodní embosovaná platební karta Inter Card pro majitele účtu ve variantě VISA, nebo MasterCard a elektronická platební karta VISA Electron pro disponenta. Podmínky pro kartu VISA Electron jsou shodné jako u jiných účtů, roční poplatek za embosovanou kartu InterCard činí 700 Kč a také si lze připlatit 99 Kč za vlastní design karty. Tato karta navíc zahrnuje cestovní pojištění pro majitele účtu a jeho rodinné příslušníky.

V rámci balíčku Extra konto jsou dále bezplatné všechny výběry embosovanou a jeden výběr elektronickou kartou z bankomatů KB. Klient má také možnost využívat třetí, virtuální, kartu e-Card MasterCard či VISA pro bezpečné placení po internetu.

Mimo běžný účet v Kč zahrnuje balíček také zřízení běžného účtu v EUR a zasílání měsíčních elektronických a papírových výpisů také z tohoto účtu.

Podmínky přečerpání účtu jsou shodné s konty Ideal a Perfekt.

3.1.3.4.Premium konto

Premium konto za 299 Kč měsíčně kombinuje nabídku Perfekt konta s dalšími výhodami. Běžný účet v rámci Premium konta je lépe úročen než předešlé tři běžné účty²².

²² Ideal konto, Perfekt konto a Extra konto jsou úročeny standardní sazbou 0,01% p.a.

Úročení je zde rozdělené do pásem a začíná na 0,25 % p.a., dále při zůstatku nad 500 000 Kč se zvyšuje na 0,5 % p.a. a 0,75 % p.a. při zůstatku vyšším než 5 000 000 Kč.

Pro majitele účtu je vyhrazena zlatá platební karta VISA, či MasterCard Gold za roční poplatek 4 000 Kč, pro disponenta mezinárodní embosovaná platební karta InterCard také ve variantě VISA, nebo MasterCard. Ke zlaté kartě je možné využít také doprovodných služeb jako je asistenční služba ÚAMK a věrnostní program ČSA OK Frequent Flyer. V rámci obou karet je již zahrnuto cestovní pojištění pro majitele i disponenta a jejich rodinné příslušníky a bezplatné výběry z bankomatů.

Veškeré služby přímého bankovníctví jsou stejně jako u Perfekt konta bezplatné, nicméně internetové bankovníctví u Premium konta je lépe zabezpečeno prostřednictvím ochranného osobního certifikátu, který je uložen na čipové kartě s názvem Můjklíč, ke kterému je zdarma poskytována také čtečka.

Přečerpání běžného účtu v balíčku Premium konta je rovnou možné do 60 000 Kč bez nutnosti uplynutí půlročního limitu a debetní zůstatek je úročen o půl procento nižší sazbou, 16 % p.a.

3.1.3.5.Top nabídka

Tento balíček služeb je nejkomplexnější nabídkou KB pro fyzické osoby a je určen pro velmi náročné klienty. Zahrnuje veškeré náležitosti Premium konta a další nadstandardní služby za poplatek 490 Kč měsíčně. Zůstatky na běžném účtu jsou úročeny stejnými sazbami jako u Premium konta, jen částky nad 5 000 000 Kč jsou úročeny 1 % p.a.

K Top nabídce náleží dvě zlaté platební karty VISA, či MasterCard GOLD, včetně souvisejících doplňkových služeb a pojištění proti krádeži a zneužití Merlin, a další embosovaná platební karta InterCard, přičemž všechny tyto karty zahrnují cestovní pojištění pro držitele a rodinné příslušníky.

Náležitosti internetového bankovníctví a kontokorentu jsou shodné s Premium kontem, na rozdíl od něj si klient v rámci Top nabídky může otevřít další dva běžné účty buď v Kč, USD, nebo EUR.

3.2. Belgie

V belgickém bankovním sektoru působí 109 bank se 4316 pobočkami. Celková výše aktiv v bankovníctví je 1 350 miliard EUR. Podle bilanční sumy jsou největšími bankami V Belgii *BNP Paribas Fortis*, *KBC* a *Dexia Bank*.

3.2.1. BNP Paribas Fortis

BNP Paribas Fortis je s bilanční sumou 496,3 miliard EUR jedničkou na belgickém bankovním trhu. Původně se jednalo o bankovní část finanční skupiny Fortis, která vznikla v roce 1990 spojením holandské pojišťovací společnosti AMEV a finanční skupiny VSB spolu s belgickou pojišťovnou AG. Skupina se postupně rozšiřovala nákupem společností ve finančním sektoru jak ve státech Beneluxu, tak například v Polsku, Turecku a Asii. Po nákladné akvizici ABN AMRO v roce 2007 se však tato skupina dostala do potíží s likviditou a musela být odkoupena vládami států Beneluxu a poté prodána francouzské finanční skupině BNP Paribas, čímž vznikla dnešní obchodní značka banky, BNP Paribas Fortis.

BNP Paribas je francouzská bankovní skupina, která je největší společností ve Francii a jedenáctou na světě, s bilanční sumou přes 2 biliony EUR a 200 tisíci zaměstnanci a podle objemu vkladů je také největší bankou eurozóny. BNP Paribas vznikla roku 2000 spojením francouzských bank Banque Nationale de Paris a Paribas a její aktivity jsou rozčleněny do tří oblastí na *retailové bankovníctví*, *korporátní a investiční bankovníctví* a *podpůrné investiční služby* jako asset management, pojištění, nebo správa majetku.

V BNP Paribas Fortis jsou bankovní služby rozděleny podle čtyř základních zákaznických segmentů na *retailové bankovníctví*, *privátní bankovníctví*, *korporátní a veřejné financování* a *asset management*.

Nabídka BNP Paribas Fortis v Belgii zahrnuje tři typy běžných účtů pro fyzické osoby. Jedná se o účty *Basic Pack*, *Easy Pack* a *Service Pack*, které, stejně jako běžné účty u ostatních belgických bank, nabízejí společný základní okruh standardních služeb a liší se v rozsahu a zpoplatnění dalších služeb.

Všechny běžné účty u BNP Paribas Fortis, stejně jako běžné účty u KBC a Dexia Bank, obsahují základní balíček 36 ročních bezplatných bankovních operací. U BNP Paribas Fortis do tohoto balíčku spadají bankovní převody a výběry na přepážce, za další operace nad tento rámec zaplatí klient poplatek 0,30 EUR. Výběry z bankomatů BNP Paribas Fortis jsou zdarma, taktéž shodně s ostatními belgickými bankami. Výběr z bankomatů jiných bank jsou zpoplatněny 0,10 EUR.

Zasílání elektronických výpisů pro všechna konta je bezplatné, pokud má klient zájem o zasílání také papírových výpisů, může si zvolit vlastní frekvenci zasílání a poplatek je roven ceně poštovního.

Ke všem účtům lze zřídit kontokorent. Jeho výše závisí na konkrétní finanční situaci klienta a není tak u BNP Paribas Fortis vázána na konkrétní typ účtu. Debetní zůstatek je úročen sazbou 11 % p.a. a je nutno jej vyrovnat každé tři měsíce.

Úroční běžných účtů je odlišné od úročení v ostatních českých a belgických bankách. Úrok kladného zůstatku na účtu činí 0,25 % p.a., nicméně pouze při měsíčním zůstatku nad 2 500 EUR. Při nižších zůstatcích není klientovi připisován žádný úrok.

3.2.1.1. Basic Pack

Jedná se o základní balíček bankovních služeb v nabídce BNP Paribas Fortis, který je měsíčně zpoplatněn 1,60 EUR. Basic Pack zahrnuje 36 základních bankovních operací a platební kartu Fortis, což je elektronická platební karta Maestro, se kterou může klient zdarma vybírat v bankomatech banky v Belgii, nicméně v zahraničí za výběr zaplatí 0,58 EUR a při výběru z bankomatů jiných bank 0,10 EUR. Chce-li si klient přizpůsobit vzhled své karty, musí uhradit poplatek 8,50 EUR a má-li zájem využívat k účtu další kartu, zaplatil by 1,83 EUR měsíčně.

Součástí účtu je také služba Phone banking, což je přímé bankovníctví BNP Paribas Fortis pro obsluhu účtu po telefonu. Veškeré telefonicky zadané operace jsou zdarma. Součástí této nabídky naopak není internetové bankovníctví, které lze k účtu přidat za měsíční poplatek 1,00 EUR, ale v takovém případě by bylo pro klienta vhodnější zvolit účet Easy Pack, který navíc zahrnuje také další služby.

3.2.1.2. Easy Pack

Easy Pack nabízí širší okruh služeb běžných účtů BNP Paribas Fortis. Jeho měsíční poplatek činí 3,10 EUR, ale pokud bude účet využívat pouze majitel, cena se snižuje o 0,50 EUR na 2,60 měsíčně. Pokud má klient zájem využívat tohoto nižšího tarifu, může si zřídit pouze jednu platební a kreditní kartu a mít přístup k internetovému bankovníctví pouze z jednoho počítače. Na rozdíl od Basic Pack je internetové bankovníctví zahrnuto v měsíčním poplatku a příkazy takto zadané jsou bezplatné. K účtu je k dispozici platební karta Fortis jako u předešlého účtu, nicméně klient s Easy Pack neplatí za výběry ze zahraničních bankomatů v rámci skupiny BNP Paribas.

Za poplatek 0,92 EUR měsíčně je klientovi k dispozici také kreditní karta ve variantě Visa či MasterCard Classic s měsíčním úvěrovým limitem až 2 500 EUR. S touto kartou může klient zdarma odložit platby za zakoupené zboží až o tři týdny a váží se k ní speciální nabídky banky Easy Promo a Easy Voyages. Easy Promo je nabídka speciálních slev a

zvýhodnění při nákupech a Easy Voyages při nákupu dovolené pro majitele účtu Easy Pack při platbě touto kartou.

3.2.1.3. Service Pack

Service Pack je nejširší nabídkou služeb běžných účtů fyzickým osobám u BNP Paribas Fortis. Klient za něj měsíčně zaplatí 6,55 EUR, ale i pro tento účet platí podobné zvýhodnění jako u Easy Pack, tedy pokud s účtem nakládá pouze majitel účtu, bude zřízeno internetové bankovníctví jen na jednom počítači a klientovi postačí po jedné platební, kreditní a zlaté kartě, poplatek se snižuje o 0,80 EUR na 5,75 EUR měsíčně.

V rámci Service Pack jsou pro klienta výběry z bankomatů všech bank v Belgii i zahraničí zdarma a také kreditní karta Visa či MasterCard Classic se stejnými náležitostmi jako u Easy Pack je zahrnuta v měsíčním poplatku. Navíc si zde klient může za poplatek 1,83 EUR měsíčně zvolit také kreditní kartu Visa, nebo MasterCard ve variantě Gold s měsíčním úvěrovým limitem 5 000 EUR, který může být dále navýšen podle finanční situace klienta. K této kartě se také váží další výhody, jako je cestovní pojištění pro majitele účtu a jeho rodinné příslušníky a zapojení do programu Service Promo, díky kterému klient získává exkluzivní slevy a výhody na určených společenských akcích jako je rezervace parkovacího místa nebo welcome drink.

3.2.2. KBC

Druhé místo na trhu belgických univerzálních bank zaujímá se 4 miliony klientů a bilanční sumou 324,2 miliardy EUR KBC Bank. Tato banka vznikla v roce 1998 spojením dvou belgických bank, Kredietbank a CERA Bank, a pojišťovny ABB, a stala se tak bankopojišťovací holdingovou společností. V roce 1999 začala nákupem Československé obchodní banky s expanzí na trhy střední a východní Evropy. V letech 2000 až 2005 zde dále výrazně posílila svou pozici nákupem bank na Slovensku, Maďarsku a Polsku, v roce 2007 dále v Rumunsku, Bulharsku a Srbsku a zahájila svou činnost také v Rusku. KBC Bank tak dnes v těchto zemích poskytuje prostřednictvím dceřiných společností své služby 9 milionům klientů.

V roce 2005 došlo k fúzi holdingu KBC Bank a její mateřské společnosti Almanij, díky které se vytvořila skupina KBC Group NV s přehlednější strukturou. Dnes je tedy

mateřskou společností KBC Group, která zastřešuje své tři dceřiné společnosti – KBC Bank²³, KBC Insurance a KBC European Private Bankers, s celkovým počtem 14 milionů klientů a 54 tisíci zaměstnanci.

Přes dramatický vývoj v posledních letech je KBC Bank stále druhou největší belgickou bankou a její služby jsou zde rozděleny podle pěti základních okruhů jejich zákazníků na *jednotlivce, firmy, mládež, privátní klienty a korporace*. Stejně jako belgická KBC Bank, banky ve všech ostatních zemích se orientují především na *retailovou klientelu a malé a střední podniky*.

V segmentu jednotlivců, tedy pro fyzické osoby, nabízí KBC v Belgii tři druhy účtů, *Compte à vue KBC, Compte Compact KBC a Compte Confort KBC*. *Compte à vue KBC* je velmi jednoduchý produkt, který zahrnuje pouze vedení účtu a platební kartu, a pokud má klient zájem také o další služby je vhodné zvolit *Compte Compact KBC* či *Compte Confort KBC*.

Základní nabídka všech tří účtů obsahuje balíček 36 bezplatných debetních operací ročně, mezi které patří bankovní převody v rámci Belgie a EU a výběry hotovosti na přepážce a z bankomatů jiných bank a ve státech eurozóny. Účty se liší mírou zpoplatnění tohoto balíčku, ale nad tento rámec jsou již poplatky za transakce stejné. Klient tak zaplatí 0,5 EUR za převod a výběr na přepážce a 0,07 EUR za výběr z bankomatů jiných bank a ve státech eurozóny. Vklad hotovosti na přepážce je zpoplatněn 3 EUR a výběry z bankomatů KBC jsou vždy zdarma.

Účty jsou také stejně úročeny, 0,01 % p.a. ze zůstatku na účtu.

Přímé bankovníctví u KBC zahrnuje služby KBC-Online pro správu účtu přes internet a KBC-Phone pro obsluhu účtu pomocí mobilního telefonu. Veškeré služby přímého bankovníctví jsou u KBC zdarma, nicméně tato služba není součástí nabídky *Compte à vue KBC*, a bylo by ji tak nutno dokoupit za roční poplatek 12 EUR.

3.2.2.1.Compte à vue KBC

Jedná se o velice jednoduchý balíček bankovních služeb KBC pro fyzické osoby s ročním poplatkem 7,50 EUR. *Compte à vue KBC* je určen klientům, kteří využívají svůj účet téměř minimálně, jelikož již základní balíček 36 debetních operací je zpoplatněn 4,50 EUR ročně a u ostatních účtů je již zahrnut v ročním poplatku. Dále, jak již bylo zmíněno

²³ Zde spadají dceřiné banky v jednotlivých zemích.

výše, pokud by měl klient zájem využívat přímé bankovníctví KBC, jeho roční poplatek by se navyšoval o dalších 12 EUR a bylo by tak výhodnější zvolit si Compte Compact KBC.

K účtu je k dispozici Carte bancaire KBC, což je elektronická platební karta Maestro, za níž klient zaplatí 5 EUR ročně a dalších 10 EUR, pokud si bude přát vybírat z jiných než KBC bankomatů. Podobu této karty lze změnit dle přání klienta za poplatek 9,75 EUR.

3.2.2.2.Compte Compact KBC

Pro aktivnější využívání bankovních služeb KBC se klientovi vyplatí zřídit Compte compact KBC. V ročním poplatku 22 EUR je již zahrnut balíček 36 debetních operací a dále elektronická platební karta Maestro Carte bancaire KBC, za kterou se ale neplatí roční poplatek. Jelikož se jedná o stejnou kartu jako u předešlého účtu, může si klient také zde zvolit vlastní design této karty. U Compte Compact KBC lze navíc za roční poplatek 5 EUR zřídit ještě jednu stejnou platební kartu pro disponenta účtu.

Hlavní výhodou Compte compact KBC je okamžité zřízení přímého bankovníctví, které je pro klienta velice výhodné, jelikož veškeré platební operace jsou zde zdarma a stejně jako výpisy z účtu prostřednictvím KBC-Online, pokud si zvolí elektronickou formu doručování, oproti poplatku 15 EUR ročně za papírové čtvrtletní výpisy.

K účtu Compte Compact KBC lze dále za roční poplatek 19,83 EUR zřídit kreditní kartu VISA Pinto s úvěrovým limitem 1 250 EUR, který může být dále navýšen až na 2 500 EUR měsíčně, nicméně je nutno počítat s úrokovou sazbou 12,99 % p.a. Na všechny nákupy provedené touto kartou se vztahuje devadesátidenní pojištění KBC proti krádeži a náhodnému poškození. Pokud klient s touto kartou nakoupí elektroniku za více než 50 EEUR, KBC mu na ni poskytne dodatečnou dvouletou záruku.

Další možností při nedostatku finančních prostředků je využití kontokorentu, jehož základní limit činí 1 250 EEUR, nicméně jej lze přizpůsobit podle finanční situace klienta. Při využití kontokorentu je nutné jej každé tři měsíce vyrovnat, úročení debetu je 12,96 % a je většinou odepisováno čtvrtročně.

3.2.2.3.Compte Confort KBC

Má-li klient zájem využívat kreditní kartu, je pro něj výhodnější zvolit Compte Confort KBC za roční poplatek 35 EUR. Kreditní karta VISA Pinto se stejnými náležitostmi jako u Compte Compact KBC je již zahrnuta v ročním poplatku, popř. si klient může připlatit 30 EUR ročně za kartu KBC Gold MasterCard s úvěrovým limitem 5 000 EUR měsíčně a neomezeným cestovním pojištěním pro majitele účtu a rodinné příslušníky.

Dále klient získává platební kartu Carte bancaire KBC a disponent si může vybrat z několika typů karet. Bez dalších poplatků si může zvolit také Carte bancaire KBC, nebo kreditní kartu VISA Pinto se stejným úvěrovým limitem jako u první karty. Za příplatek 5 EUR pak kreditní kartu KBC VISA, která obsahuje také pojištění proti ztrátě a krádeži, a 30 EUR za KBC Gold MasterCard.

Veškeré ostatní náležitosti jsou shodné s Compte Compact KBC.

3.2.3. Dexia

Dexia Bank Belgium je s 253,7 miliardy EUR bilanční sumy a 4 miliony klientů třetí největší bankou v Belgii. Jejím původním předchůdcem byla Gemeentekrediet van Belgie/Crédit Communal de Belgique založená v roce 1860 k financování investic v jednotlivých belgických společenstvích. Po druhé světové válce se začala orientovat také na retailovou klientelu a v roce 1990 začala expandovat do zahraničí zřízením Cregem International Bank v Lucembursku, soustředící se na účty s velkým objemem finančních prostředků. V roce 1991 rozšířila svou působnost koupí 25 % největší lucemburské banky Bank International à Luxembourg, kde o rok později získala většinu. V roce 1996 došlo spojením Gemeentekrediet van Belgie/Crédit Communal de Belgique a francouzské Crédit Local de France k vytvoření nové finanční instituce Dexia. Následovaly akvizice italské Creidop, Financial Security Assurance ve Spojených státech a izraelské Otzar Hashilton Hamekomi, které se zaměřují na finanční služby pro municipality, a díky těmto spojením se tak Dexia stala celosvětovou jedničkou v tomto segmentu.

Jak je z výše uvedeného patrné, přední aktivitou skupiny Dexia je zprostředkování *financování veřejného sektoru*, dále je ale významným poskytovatelem služeb *komerčního bankovníctví*. V Belgii i Lucembursku patří v tomto segmentu ke třem nejvýznamnějším bankám, akvizicí turecké Denizbank v roce 2006 získala signifikantní podíl také na tomto trhu a má pobočky také na Slovensku. K dalším aktivitám skupiny patří *asset management*, *investiční služby* a *pojištění*.

Po potížích banky Fortis přijala v krizovém roce 2008 belgická vláda záchranná opatření také pro Dexii v celkové výši 7 miliard EUR a situace se tak stabilizovala.

Zákazníkům v Belgii dnes Dexia poskytuje služby rozdělené podle zákaznických skupin na *jednotlivce*, *podnikatele* a *mládež*.

Mezi belgickými bankami nabízí Dexia nejširší nabídku účtů pro fyzické osoby. Jedná se o čtyři typy účtů, *Compte Bleu*, *Red*, *Gold* a *Platinum*, které všechny obsahují základní balíček služeb a liší se spíše v nabídce nadstandardních služeb.

Všechny čtyři účty pro fyzické osoby zahrnují základní balíček služeb Services Standard. Tento balíček obsahuje dvě platební karty Maestro, zasílání elektronických, popř. papírových výpisů, kdy je ale klient povinen uhradit poštovné a povolený základní debet účtu až do výše 1 249,99 EUR s úročením přecherpání 11 % p.a.

Dále, stejně jako u KBC a BNP Paribas Fortis, do tohoto základního balíčku spadá 36 debetních operací ročně, tedy bankovní převody a výběry na přepážkách. Výběry z bankomatů Dexia jsou také vždy zdarma, výběry z bankomatů jiných bank jsou zpoplatněny 0,15 EUR. Nad rámec těchto 36 operací zaplatí klient za převody na účtu a výběry na přepážkách 0,35 EUR.

Další službou spadající do Services Standard je zřízení přímého bankovníctví Dexia. Toto bankovníctví obsahuje službu Dexia Direct Net pro obsluhu účtu přes internet a Dexia Direct Phone pro správu přes pevnou linku nebo mobilní telefon. Veškeré takto provedené operace jsou zdarma.

Běžné účty pro fyzické osoby jsou u Dexia úročeny 0,1 % p.q.

3.2.3.1.Compte Bleu

Tento účet zahrnuje pouze služby základního balíčku Services Standards. Jeho měsíční poplatek činí 2,35 EUR, tato částka se snižuje o 20 %, pokud má klient aktuálně na účtu více než 10 000 EUR. K platebním kartám Maestro si lze za poplatek 5 EUR vytvořit vlastní design karty se službou Carte Perso. Má – li klient zájem využívat dalších služeb Dexia mimo balíček Services Standards, je výhodné zvolit jeden z dalších účtů.

3.2.3.2.Compte Red

Má-li klient zájem využívat většího množství služeb Dexia Bank, je vhodné zvolit Compte Red s měsíčním poplatkem 4,18 EUR. Tento účet zahrnuje jednak základní služby Services Standard a dále balíček Comfort Plus, v jehož rámci je bezplatně vystavená nová platební karta při ztrátě či krádeži, přizpůsobení vzhledu karty Carte Perso a pojištění zůstatku při nedovoleném použití karty.

Mimo dvě platební karty poskytované v rámci Services Standards je ke Compte Red k dispozici také kreditní karta, přičemž si klient může zvolit variantu MasterCard Red či MasterCard Red Flex. MasterCard Red nemá měsíční poplatek a obsahuje úvěrový limit 500

až 1900 EUR dle individuální finanční situace klienta. Při nákupu touto kartou nad 50 EUR je zboží automaticky pojištěno proti krádeži a neúmyslnému poškození po dobu 90 dní. Maximální hodnota zboží, kterou lze při pojistné události uplatnit je 1 000 EUR ročně. Také je v rámci této kreditní karty pojištěno nedodání zboží objednaného po internetu do výše 500 EUR ročně.

Kreditní karta MasterCard Red Flex s měsíčním poplatkem 1,66 EUR zahrnuje oproti MasterCard Red vyšší úvěrový od 1 250 do 1900 EUR a možnost odložení platby zakoupeného zboží. Při nákupu se klientovi odečte pouze 5 % celkové platby a dále se může rozhodnout, zda okamžitě zaplatí zbylou část, či si chce platbu rozvrhnout do více měsíců. V takovém případě je ale nutno počítat s měsíčním úročením zbylé částky ve výši 0,07 %.

3.2.3.3.Compte Gold

Tento účet s měsíčním poplatkem 6,34 EUR zahrnuje služby Compte Bleu a Red, ale je k němu k dispozici kreditní karta MasterCard Gold, či MasterCard Gold Flex. V rámci karty MasterCard Gold je navýšena hodnota zboží pojištěného proti krádeži a neúmyslnému poškození na 10 000 EUR ročně a zvýšen úvěrový limit na 2 500 EUR. K této kartě se také váže cestovní pojištění pro majitele a rodinné příslušníky a pojištění storna zájezdu do výše 6 000 EUR, pokud byl zaplacen touto kartou.

Za kreditní kartu MasterCard Gold Flex je nutno uhradit měsíční poplatek 3,75 EUR a má oproti MasterCard Gold úvěrový limit až 5 000 EUR a možnost odkládání plateb zakoupeného zboží.

3.2.3.4.Compte Platinum

Compte Platinum je určen pro náročnější klientelu Dexia Bank a jeho měsíční poplatek činí 16,70 EUR. Obsahuje veškeré služby poskytované v rámci všech předešlých kont a kreditní kartu MasterCard Platinum. Na této kartě je minimální úvěrový limit 5 000 EUR, který může být dále navýšen podle individuálních požadavků a situace klienta. Hodnota pojištěných nákupů je také zvýšena na 12 000 EUR ročně.

Dále je s touto kartou spojeno komplexní pojištění majitele, jeho rodinných příslušníků a dvou motorových vozidel, včetně zajištění náhradních vozidel a asistenční služby. U cestovního pojištění je zvýšen limit storna na 10 000 EUR a jsou zde přidány další nadstandardní služby. Při zpoždění zavazadel o více než čtyři hodiny má klient nárok na náhradu 450 EUR, při opoždění o více než 48 hodin či ztrátě na 1 000 EUR. Pokud se opozdil klientův let o více než čtyři hodiny, náleží mu náhrada 200 EUR.

4. Analýza a vyhodnocení běžných účtů

Cílem této kapitoly je na základě odlišných metod vyjádřit ceny běžných účtů v jedné společné měně a jejich ceny následně porovnat.

První část čtvrté kapitoly je věnována vybraným teoretickým postupům, pomocí nichž lze přepočítat ceny produktů dvou měn na měnu společnou. V druhé části jsou na příkladu tří modelových klientů uvedeny propočty měsíčních cen běžných účtů ve vybraných bankách České republiky a Belgie. Pro možné srovnání jsou následně tyto ceny přepočteny na společný základ v Kč dle výše uvedených metod a je vybrán nejvýhodnější účet pro daného klienta.

4.1. Teoretická východiska zvolených metod

V této části jsou uvedeny teoretické aspekty přepočtu cen běžných účtů na společnou měnu. Základní metodou je přepočet pomocí *devizového kurzu*. Přepočet devizovým kurzem však dostatečně nereflektuje odlišné životní úrovně, příjmy a náklady v jednotlivých zemích, z tohoto důvodu jsou zde zařazeny také metody, které toto zohledňují. Jedná se o propočty vycházející z *teorie parity kupní síly* - přepočet dle *indexu HICP*, *ukazatele HDP/obyv. v jednotkách PPS*, a dále pak na základě *ceny hamburgeru Big Mac*²⁴. Srovnání bylo také provedeno na základě lepší ilustraci lze také ceny vyjádřit jako procento z *průměrné hrubé mzdy*.

4.1.1. Měnový (devizový) kurz

Měnový kurz vyjadřuje směnný poměr dvou měn, je cenou dané měny na měnovém trhu. *Měnové trhy* můžeme rozdělit na *trh valut* a *trh deviz*. Na *valutovém trhu* jsou obchodovány měny *v hotovosti*, kdežto *devizový trh* je trhem měn v jejich *bezhotovostní* podobě, např. zůstatků bankovních vkladů či úvěrů v cizích měnách. Obchody na devizovém trhu dnes probíhají elektronicky a jsou objemově několikanásobně větší oproti trhu s valutami.

²⁴ Jedná se o metodu vycházející z popularizované verze teorie parity kupní síly, Big Mac indexu.

Devizové kurzy mohou být definovány v nominálním či reálném vyjádření. „Nominální měnový kurz představuje cenu jedné měny vyjádřenou v jednotkách měny druhé“²⁵.

Chceme-li na základě nominálního devizového kurzu (ER) přepočítat cenu (P) daného produktu „a“ ze země (dolní index X) na ceny v měně (MY), učiníme tak dle následujícího vzorce:

$$P_{aX}(MX) \cdot ER_y = P_{aX}(MY_{ER}), \quad (4.1)$$

v němž je $P_{aX}(MX)$ cena produktu „a“ ze země (dolní index X) v jednotkách měny státu Y (MY), ER_y je devizový kurz měny X ve státě Y a $P_{aX}(MY_{ER})$ je výsledná cena produktu a ze země X v jednotkách měny země Y podle devizového kurzu.

Reálný měnový kurz je pak poměrem, v jakém se statky jedné země směňují za statky druhé země. Udává tak kupní sílu domácí produkce v relaci k zahraničním statkům a míru exportní konkurenceschopnosti země. Reálný měnový kurz lze formalizovat vztahem:

$$ER_{real} = \frac{ER_{nom} \cdot P_F}{P_D}, \quad (4.2.)$$

kde ER_{nom} je nominální měnový kurz, P_F zahraniční cenová hladina a P_D domácí cenová hladina.

Stejně jako na kterémkoli jiném trhu, je devizový kurz, jakožto cena dané měny, stanovena nabídkou a poptávkou po této měně, a dále faktory, které je ovlivňují. Tyto faktory lze rozdělit podle jejich účinnosti na *krátkodobé* a *dlouhodobé*. V krátkém období je kurz ovlivněn především změnami relativní *úrokové míry*, *míry inflace*, změnou růstu *peněžní zásoby* a růstu *reálného důchodu* a svou roli také hrají *očekávání* ekonomických subjektů ohledně budoucího vývoje kurzů.

Determinací měnového kurzu v dlouhém období²⁶ se pak zabývá především teorie parity kupní síly, která je podrobněji vysvětlená v následujícím textu.

²⁵ JUREČKA, V.; JÁNOŠÍKOVÁ, I. *Makroekonomie, základní kurs*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2005. 312 s. ISBN 80-248-0530-8.

²⁶ Dlouhým obdobím je zde myšleno 10 a více let.

4.1.2. Teorie parity kupní síly

Teorie parity kupní síly (PPP)²⁷, je základní měnovou teorií, která se zabývá utvářením devizových kurzů v dlouhém období.

Základem teorie parity kupní síly je *zákon jediné ceny*, podle kterého na konkurenčních mezinárodních trzích charakterizovaných velkým počtem kupujících a prodávajících s dokonalým přístupem k informacím je cena identického zboží vyjádřená ve stejné měně stejná.

Tento stav je vynucen tzv. *mezinárodní zbožovou arbitráží*, která předpokládá, že pokud by mezi státy existovaly rozdílné ceny identického zboží, kupující by se snažili přecházet na levnější trhy a prodávající na dražší, což by nakonec vedlo k eliminaci cenových rozdílů. Mezinárodní arbitráž tak zabraňuje zásadním rozdílům v cenách identického zboží a vede k ustavení jediné ceny tohoto produktu²⁸. Zákon jediné ceny lze tedy formalizovat vztahem²⁹:

$$P_{D,i} = P_{F,i} \cdot ER, \quad (4.3)$$

který vyjadřuje, že cena *i* –tého zboží v zahraničních cenách $P_{F,i}$ je po přepočtu měnovým kurzem (ER) shodná s cenou identického zboží na domácím trhu (dolní index D).

Z tohoto zákona jsou odvozeny dvě verze teorie parity kupní síly, *absolutní* a *relativní*. *Absolutní verze teorie parity kupní síly* striktněji interpretuje zákon jediné ceny, přičemž jej aplikuje spíše na národní cenové úrovně než na ceny jednotlivých produktů. Podle této teorie se devizové kurzy mění proto, aby byla zachována parita kupních sil srovnávaných měn, přičemž odvozuje kurz od poměru cenových hladin a vyjadřuje tak skutečnost, že devizový kurz měn dvou zemí je determinován poměrem cenových úrovní těchto zemí. Absolutní verze je statickým pohledem na paritu kupní síly a lze ji vyjádřit jako:

²⁷ Purchasing Power Parity

²⁸ Zákon jediné ceny se neprosadí v případě, že existují vysoké náklady arbitráže, nebo cestování subjektů mezi trhy.

²⁹ JÍLEK, Josef. *Peníze a měnová politika*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2004. 744 s. ISBN 80-247-0769-1.

$$ER_{PPP} = \frac{\sum_{i=1}^n P_{D,i} \cdot Q_i}{\sum_{i=1}^n P_{F,i} \cdot Q_i}, \quad (4.4)$$

kde ER_{PPP} je devizový kurz odvozený od parity kupní síly, která je vyjádřena počtem jednotek domácí měny na jednotku měny zahraniční, soubor zboží (Q_i) vyjádřený v domácích cenách ($P_{D,i}$) a $\sum_{i=1}^n P_{F,i} \cdot Q_i$ soubor identického zboží (Q_i) oceněný v zahraničních cenách ($P_{F,i}$)³⁰.

Pro kvantifikaci zboží je při aplikaci v praxi nejčastěji použit tzv. *spotřební koš*, tedy vybraný soubor zboží, který reprezentuje strukturu spotřeby v dané zemi. Tato skutečnost je jedním z úskalí absolutní verze teorie parity kupní síly, jelikož struktura spotřebních košů je v každé zemi odlišná, protože spotřebitelé v různých zemích mají různé preference a strukturu spotřebovávaných statků, a může tak docházet ke zkreslení výsledných hodnot. Dalším problémem této teorie je skutečnost, že ignoruje existenci kvantitativních a kvalitativních bariér volného obchodu, předpokládá dokonalou konkurenci a také nulové transakční náklady, což neodráží realitu dnešní ekonomiky.

Relativní verze teorie parity kupní síly se nesoustředí na poměry košů zboží, nýbrž na jejich *procentní změny cen v daném období*. Tato teorie se v praxi využívá více, například pro stanovení reálného devizového kurzu a indexu reálného kurzu³¹, a přináší dynamický pohled na devizový kurz. Podle této teorie se devizový kurz domácí a zahraniční měny přizpůsobuje tak, aby odrážel změny v cenových úrovních obou zemí, a tvrdí, že nový rovnovážný kurz se přizpůsobuje tzv. *inflačnímu diferencíálu*, tedy že odpovídá rozdílu v míře inflace za dané období v různých zemích, což lze vyjádřit vztahem:

$$ER_{E,t} = ER_{E,t-n} \cdot \frac{1 + P_{D(t,t-n)}}{1 + P_{F(t,t-n)}}, \quad (4.5)$$

³⁰ DURČÁKOVÁ, J.; MANDEL, M. *Mezinárodní finance*. 3. vyd. Praha: Management Press, 2007. 486 s. ISBN 978-880-7261-170-6.

³¹ Tento index zachycuje apretaci či depreciaci domácí měny.

kde $ER_{E, t-n}$ zachycuje rovnovážný kurz ve výchozím období $t - n$, $ER_{E, t}$ rovnovážný kurz v období t , $P_{D(t, t-n)}$ míru inflace v domácí zemi za období $t - n$ až t a $P_{F(t, t-n)}$ míru inflace v zahraničí za období $t - n$ až t .

Pojetí relativní verze PPP je také spojeno s řadou omezení. Již z formalizace této teorie výše vyplývá možnost určitého zkreslení *volbou sledovaného období* a stejně jako u absolutní verze, *složením spotřebních košů*. Dále předpokládá, že se měnové kurzy mění pouze na základě změny relativní inflace, což v reálné ekonomice neplatí. Ke změnám v měnových kurzech dochází také z celé řady jiných příčin, jako jsou změny úrokových sazeb a peněžní zásoby, komoditní šoky, očekávání, politické faktory apod. Je tedy třeba připomenout, že teorie parity kupní síly je obecně teorií platnou v *dlouhém období* a nepostihuje krátkodobé příčiny změn měnových kurzů.

I přes své nedostatky poskytuje PPP hodnotné ekonomické informace a je vhodné jí doplňovat hodnoty vypočtené na základě devizového kurzu, jelikož lépe reflektuje ekonomickou úroveň a aktivitu daného státu oproti poptávce po dané měně na devizovém trhu vyjádřenou devizovým kurzem.

V následujících částech jsou uvedeny tři metody přepočtu dvou různých měn na společný základ pro možné porovnání ceny podobných produktů, přičemž všechny tyto metody mají svůj základ v teorii parity kupní síly. Jedná se o přepočet měn na základě *indexu HICP*, *ukazatele HDP na obyvatele v jednotkách PPS* a podle *ceny hamburgeru Big Mac* v daných státech.

4.1.2.1. Index HICP

HICP je jednotným indexem spotřebitelských cen pro všechny státy EU, který je založen indexu spotřebitelských cen CPI³².

Společným prvkem obou variant teorie parity kupní síly byl tzv. spotřební koš, tedy souhrn reprezentativních statků spotřebovávaných v dané zemi. Tento koš se v makroekonomii využívá ke konstrukci indexu spotřebitelských cen. CPI je cenovým indexem, který měří vývoje cenové hladiny v čase. Vypočítává se jako podíl *hodnoty spotřebního koše v cenách běžného roku* a *hodnoty spotřebního koše v cenách základního období*. CPI lze tedy vyjádřit vztahem:

³² Consumer Price Index

$$CPI = \frac{\sum Q_0 \cdot P_1}{\sum Q_0 \cdot P_0} \cdot 100, \quad (4.6)$$

v němž Q_0 je spotřební koš v základním období, P_0 jsou označeny ceny statků ve spotřebním koši v základním období a P_1 ceny statků ve spotřebním koši v běžném roce, tedy v roce, kdy vývoj cenové hladiny měříme.

Úskalím při zjišťování CPI je především problematika spotřebního koše. Ten by měl na jednu stranu reflektovat aktuální vývoj v preferencích statků a jejich cen, na druhou stranu je však nutné ponechávat po určitou dobu koš neměnný, aby bylo možno provést reálné srovnání v čase³³. Pokud má být CPI používán pro mezistátní komparaci, existuje zde navíc problém různého složení spotřebního koše, jelikož obyvatelé různých států mají odlišné preference ve spotřebě. Dalším problémem pak může být metodologie států při konstrukci tohoto indexu.

Tento problém je v podmínkách Evropské unie řešen zavedením tzv. *Harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP)*³⁴, který je indexem spotřebitelských cen publikovaným Eurostatem³⁵. Ten striktně určuje jednotnou metodologii konstrukce tohoto indexu pro všechny členské státy EU. Hlavní odlišnosti národních CPI a HICP se týkají především v zachycování dotovaných cen v oblasti zdravotnictví a školství. HICP dále nezahrnuje imputované nájemné a obsahuje výdaje všech spotřebitelů na daném území, přičemž vylučuje jejich výdaje v zahraničí. Členské státy dále samostatně vytváří své národní CPI, nicméně jejich metodologie se stále více přibližuje konstrukci HICP.

Také pro HICP ale stále platí, že struktura spotřebního koše je odlišná v každém státě, stejně jako váhy přiřazené prvkům spotřebního koše, nicméně porovnáváme-li státy v rámci EU, poskytne nám HICP přesnější výsledky než jen samotný národní CPI. HICP je základním ukazatelem vývoje inflace v eurozóně, na jehož základě provádí Evropská centrální banka (ECB) svou měnovou politiku. Pomocí indexu je hodnoceno plnění Maastrichtských konvergenčních kritérií kandidátskými státy³⁶.

Aplikace tohoto indexu se však nemusí omezovat pouze na porovnání cenových úrovní a měření inflace. Chceme-li například porovnat ceny určitých produktů v různých měnách v rámci států EU, můžeme využít tohoto indexu k zpřesnění cen vypočtených

³³ Tento rozpor je řešen aktualizací spotřebního koše v pětiletých intervalech.

³⁴ Harmonised Index of Consumer Prices

³⁵ Statistický úřad Evropské unie

³⁶ Míra inflace, měřená indexem HICP, nesmí ve sledovaném roce překročit o více než 1,5 p.b. míru inflace z průměru tří členských zemí, které v této oblasti dosáhly nejlepších výsledků.

devizovým kurzem. Předpokládejme, že požadovanou měnou pro následnou komparaci cen daných produktů je měna země Y (MY). Nejprve provedeme přepočet ceny produktu „a“ ze země X a měny země X pomocí devizového kurzu na cenu produktu „a“ ze země X v měně země Y (MY_{ER}) podle vzorce 4.1. Dále si vypočteme hodnotu přepočtového *koeficientu indexu HICP* jako:

$$k_{HICP} = \frac{HICP_x}{HICP_Y}, \quad (4.7)$$

kde $HICP_X$ je hodnota indexu HICP pro zemi X , $HICP_Y$ hodnota indexu HICP pro zemi Y a k_{HICP} je výsledná hodnota *koeficientu HICP*.

Požadovanou cenu produktu „a“ ze země (dolní index X) v měně země (dolní index Y) podle indexu HICP, $P_{aX}(MY_{HICP})$, vypočteme podle vztahu:

$$P_{aX}(MY_{ER}) \cdot k_{HICP} = P_{aX}(MY_{HICP}), \quad (4.8)$$

kde $P_{aX}(MY_{ER})$ je cena (P) produktu „a“ ze země X v měně země Y podle devizového kurzu (MY_{ER}) a k_{HICP} hodnota *koeficientu HICP*.

4.1.2.2.HDP na obyvatele v jednotkách PPS

Hrubý domácí produkt (HDP) je základním makroekonomickým ukazatelem vyjadřujícím *ekonomickou sílu* země. Je definován jako součet peněžních hodnot finálních výrobků a služeb, vyprodukovaných během jednoho roku výrobními faktory alokovanými v dané zemi, bez ohledu na to, kdo tyto faktory vlastní³⁷.

Hrubý domácí produkt může být udáván v *nominálním* či *reálném* vyjádření. *Nominální HDP* je vypočítáván v tzv. *běžných cenách*, tedy v cenách, které převládaly na trhu v době, za kterou je HDP počítán. Vlivem cenových změn je však využití HDP v nominálním vyjádření pouze omezené, např. pro definici množství peněz v dané ekonomice, nicméně není vhodný pro srovnání v čase a potažmo pro sledování ekonomického vývoje v delším časovém období. *Reálný HDP* je udáván v tzv. *stálých cenách*, tedy v cenách, které převládaly na trhu

³⁷ JUREČKA, V.; JÁNOŠÍKOVÁ, I. *Makroekonomie, základní kurs*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2005. 312 s. ISBN 80-248-0530-8.

v tom období, které je stanoveno jako *základní*. Z tohoto ukazatele lze usuzovat na vývoj v delším časovém horizontu a na reálný růst dané ekonomiky.

Reálný HDP představuje ekonomickou sílu země v absolutním vyjádření. K vyjádření ekonomické, popř. životní *úrovně* v dané zemi lze použít také relativní ukazatel *HDP na 1 obyvatele* (HDP/obyv.). Při porovnávání států na základě HDP/obyv. je však třeba vzít v úvahu, že tento ukazatel nic nevypovídá o stupni rozvinutosti a vnitřní struktuře dané ekonomiky, vysoký HDP/obyv. vykazují např. státy bohaté na nerostné suroviny, čímž ovšem není vyloučeno, že zaostávají v jiných sférách ekonomiky.

Porovnáváme-li ekonomickou úroveň států v Evropské unii (EU), lze využít ukazatel HDP/obyv. v jednotkách PPS sestavovaný statistickým úřadem Evropské unie, Eurostatem. HDP/obyv. PPS je modifikací ukazatele HDP/obyv. vytvořený pro srovnání ekonomické úrovně členských a kandidátských zemí³⁸ vůči Evropské unii jako celku na základě parity kupní síly. Ukazatel HDP/obyv. v jednotkách PPS poměruje průměr HDP/obyv. všech 27 členských zemí vůči HDP/obyv. v jednotlivých zemích. Průměr HDP za celou EU je roven 100. Pokud je ukazatel dané země vyšší než 100, pak HDP/obyv. je zde vyšší nežli průměr 27 členských států EU a naopak.

Hodnoty jsou vyjádřeny v Purchasing Power Standards (PPS). PPS je fiktivní měnová jednotka, kterou také vytvořil Eurostat jako vážený průměr kupních sil měn 27 států EU, která tak eliminuje rozdíly v cenových úrovních jednotlivých zemí a umožňuje smysluplné porovnání HDP/obyv. napříč státy EU.

Chceme-li na základě tohoto ukazatele přepočítat ceny produktů ve dvou odlišných měnách a vyjádřit je v měně jedné z nich, použijeme podobný postup jako při přepočtu pomocí indexu HICP. Opět předpokládáme, že požadovanou výslednou měnou daných produktů je měna země *Y* (*MY*). Provedeme si přepočet ceny produktu „*a*“ ze země *X* a měny země *X* pomocí devizového kurzu na cenu produktu „*a*“ ze země *X* v měně země *Y* (*MY_{ER}*) podle vzorce 4.1. Dále si stanovíme *koeficient* přepočtu cen na základě *ukazatele HDP/obyv. PPS* jako:

$$k_{HDP / obyv. PPS} = \frac{HDP / obyv. \cdot PPS_X}{HDP / obyv. \cdot PPS_Y}, \quad (4.9)$$

³⁸ Aktuální kandidátské země – Chorvatsko, Makedonie, Turecko.

kde $HDP/ob\ddot{y}v.$ PPS_X je hodnota ukazatele HDP na obyvatele v jednotkách PPS země X , $HDP/ob\ddot{y}v.$ PPS_Y hodnota ukazatele HDP na obyvatele v jednotkách PPS země Y a $k_{HDP/ob\ddot{y}v. PPS}$ je výsledná hodnota koeficientu $HDP/ob\ddot{y}v. PPS$.

Výslednou cenu produktu „ a “ ze země X v měně země Y podle ukazatele $HDP/ob\ddot{y}v.$ v jednotkách PPS, $P_{aX}(MY_{HDP/ob\ddot{y}v. PPS})$, vypočteme podle vztahu:

$$P_{aX}(MY_{ER}) \cdot k_{HDP / ob\ddot{y}v. PPS} = P_{aX}(MY_{HDP / ob\ddot{y}v. PPS}), \quad (4.10)$$

kde $P_{aX}(MY_{ER})$ je cena (P) produktu „ a “ ze země X v měně země Y podle devizového kurzu (MY_{ER}) a $k_{HDP/ob\ddot{y}v. PPS}$ hodnota koeficientu $HDP/ob\ddot{y}v.$ v jednotkách PPS.

4.1.2.3. Srovnání na základě ceny Big Mac

Popularizovanou variantu teorie parity kupní síly přináší každoročně od roku 1986 časopis The Economist prostřednictvím Big Mac indexu. Tento index vychází z absolutní verze PPP, podle které by mělo mít identické zboží v různých zemích stejnou cenu a poměřuje kupní sílu měn vůči americkému dolaru (USD).

Základem pro toto srovnání je hamburger Big Mac produkováný řetězcem rychlého občerstvení McDonald's. Tento produkt byl vybrán, jelikož jde o známý standardizovaný produkt, který je v každé zemi vyráběn dle jednotného postupu a při jeho výrobě je použito vstupů z mnoha odvětví ekonomiky³⁹.

Výpočet indexu je založen na ceně hamburgeru Big Mac v dané zemi a její měně, která se podělí cenou hamburgeru v USA v USD. Takto vypočtený poměr odráží paritu kupní síly dané měny vůči USD a porovná se s aktuálním nominálním kurzem v době tvorby indexu podle vzorce:

$$r(\%) = \frac{ER_{PPP \text{ Big Mac}} - ER_{nom}}{ER_{nom}} \cdot 100, \quad (4.11)$$

kde $ER_{PPP \text{ Big Mac}}$ je směnný kurz dané měny X vůči USD podle parity kupní síly vypočtené pomocí ceny Big Mac, $ER_{nom. (MX)}$ nominální devizový kurz pro USD v měně státu X a r procentní vyjádření poměru dané měny vůči USD.

³⁹ Vstupují zde například zemědělské výrobky pro samotný hamburger, práce obsluhy, managementu, pronájem prostor, dopravní náklady apod.

Je-li výsledná hodnota záporná, daná měna je vůči USD podhodnocená, je-li kladná, je o daný počet procent nadhodnocená.

Vypovídací hodnota tohoto indexu má samozřejmě také své limity, již proto, že byl Big Mac index vytvořen jako populární verze teorie parity kupní síly srozumitelnou široké veřejnosti a dochází tak k mnoha zjednodušením. Celý koncept je především založen na předpokladu, že hamburger Big Mac je levným a dostupným produktem rychlého občerstvení. Nepatří-li však země mezi státy s vyspělou ekonomikou, bývá hamburger poměrně dražší než jídlo v místních restauracích, což je opačná situace než např. v USA. Dále je třeba brát v úvahu také další specifika trhů v daných státech, např. konkurenci, míru a způsob zdanění apod.

Jelikož klasický Big Mac index publikovaný v The Economist sleduje nadhodnocení, či podhodnocení měn vůči USD, není ideálním prostředkem pro analýzu vztahů jiných měn a jejich přepočtení na jednotnou měnu, nicméně lze tuto metodiku použít jako základ vlastní modifikace tohoto indexu.

Pro přepočtení cen produktů ve dvou měnách na vybranou společnou měnu použijeme v této variantě cenu hamburgeru Big Mac v těchto dvou státech. Stále platí předpoklad, že požadovanou měnou je *měna státu Y (MY)*. Nejdříve provedeme přepočtení *ceny hamburgeru Big Mac ve státě X* ($P_{Big\ Mac\ X}$) na měnu státu Y *devizovým kurzem (ER)* úpravou vztahu 4.x:

$$P_{BigMacX}(MX) \cdot ER_Y = P_{BigMacX}(MY_{ER}), \quad (4.12)$$

kde $P_{Big\ Mac\ X}(MX)$ je cena hamburgeru Big Mac ve státě X a měně země X, ER_Y devizový kurz měny X ve státě Y a $P_{Big\ Mac\ X}(MY_{ER})$ je cena hamburgeru Big Mac ze státu X přepočtená na měnu země Y dle devizového kurzu (ER).

Následuje výpočet *koeficientu Big Mac* ($k_{Big\ Mac}$) podle vzorce:

$$k_{BigMac} = \frac{P_{BigMacX}(MY_{ER})}{P_{BigMacY}(MY)}, \quad (4.13)$$

kde $P_{Big\ Mac\ X}(MY_{ER})$ vyjadřuje cenu hamburgeru Big Mac ve státě X a měně země Y vypočítané dle devizového kurzu a $P_{Big\ Mac\ Y}(MY_{ER})$ cenu hamburgeru Big Mac ve státě Y a měně státu Y (MY).

Chceme-li nyní přepočítat cenu určitého produktu „a“ pomocí ceny hamburgeru Big Mac, vypočteme nejprve jeho cenu na základě devizového kurzu ze vzorce 4.1. Tuto cenu

produktu „a“ ze státu X v měně země Y dle devizového kurzu, $P_{ax}(MY_{ER})$, přepočteme pomocí koeficientu $k_{Big\ Mac}$ na výslednou cenu produktu a ze země X v měně země Y dle ceny Big Mac, $P_{ax}(MY_{Big\ Mac})$, což lze formalizovat vztahem:

$$P_{ax}(MY_{ER}) \cdot k_{Big\ Mac} = P_{ax}(MY_{Big\ Mac}) . \quad (4.14)$$

4.1.3. Průměrná hrubá mzda

Pro lepší ilustraci lze také ceny produktů ve dvou odlišných měnách vyjádřit jako procento z průměrné hrubé mzdy v dané zemi. Výhodou této metody je snadná interpretace, představitelnost dosažených výsledků a snadný výpočet. Danou cenu produktu „a“ vyjádříme v procentech na bázi průměrné hrubé mzdy podle vztahu:

$$P_{ax}(\%) = \frac{P_{ax}(MX)}{AS_X(MX)} \cdot 100, \quad (4.15)$$

kde $P_{ax}(MX)$ je cena (P) produktu „a“ ve státě X v měně státu X , $AS_X(MX)$ je průměrná hrubá mzda ve státě X a měně státu X a $P_{ax}(\%)$ je vyjádření ceny (P) produktu „a“ ve státě X v procentech.

Na druhé straně je však nutno počítat s jejími omezeními. Především samotný termín „průměrná mzda“ může být poněkud zavádějící. „Průměrná hrubá mzda představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc⁴⁰. Jedná se o hrubé mzdy, tedy před snížením o pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmů fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky⁴¹“.

Údaje získávají statistické úřady od ekonomických subjektů s více než 20 zaměstnanci a od všech organizací ze sféry podnikatelské. Objem jejich mzdových prostředků se pak vydělí počtem zaměstnanců. Nezahrnují se zde příjmy osob vykonávající veřejné funkce,

⁴⁰ Do mezd se zahrnují základní mzdy a platy, příplatky a doplatky ke mzdě nebo platu, prémie a odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům účtovány k výplatě.

⁴¹ Průměrná mzda a evidenční počet zaměstnanců. ČSÚ [online]. 2010, [cit. 2010-06-16] Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumerna_mzda.

soudců, žen na mateřské dovolené a osob na rodičovské dovolené a samozřejmě nelze získat údaje o příjmech v šedé ekonomice.

Ukazatel průměrné hrubé mzdy tedy nevypovídá o hrubých příjmech většiny zaměstnanců ve státě, ale o celkové mzdové úrovni a ukazatel tak slouží především pro srovnání v čase, popř. mezinárodní srovnání po přepočtení na stejnou měnu devizovým kurzem, či pomocí parity kupní síly.

4.2. Komparace cen vybraných účtů

V této části jsou vypočteny celkové měsíční ceny vybraných běžných účtů u jednotlivých bank. Pro tyto účely jsou definováni tři modeloví klienti s odlišnými potřebami a nároky na svůj běžný účet.

Jedná se o *klienta „A“*, mladého muže, *klienta „B“*, muže v důchodu, a *klienta „C“*, kterými jsou manželé. Pro každého z těchto klientů jsou definovány konkrétní služby, které jsou využívány na měsíční bázi. Z nabídky tří českých a tří belgických bank je klientovi vybráno po jednom nejvýhodnějším účtu, který splňuje jeho požadavky. Podle těchto údajů je dále sestavena tabulka zachycující ceny jednotlivých služeb a celkovou měsíční cenu vybraného běžného účtu. Pro možné srovnání a následný výběr nejvýhodnější varianty je proveden přepočet celkových měsíčních cen účtů na základě *devizového kurzu, průměrných mezd a teorie parity kupní síly s pomocí indexu HICP, ukazatele HDP na obyvatele v jednotkách PPS* a ceny standardizovaného produktu, *hamburgeru Big Mac*.

Vstupní makroekonomické údaje pro Českou republiku a Belgii jsou uvedeny v následující tabulce 4.1.

Tab.č. 4.1: Vstupní hodnoty pro Českou republiku a Belgii k 31.12.2009

Země	Česká republika	Belgie
Devizový kurz	26,432 Kč	1 EUR
Průměrná mzda	22 748 Kč	2 837 EUR
HICP	111,7	109,46
HDP/obyv.	80 PPS	115 PPS
Big Mac	69 Kč	3,95 EUR

Zdroj: Vlastní vypracování

4.2.1. Klient „A“ – mladý muž

Klient „A“ je muž ve věku okolo 30 let, pracující na vyšší manažerské pozici, pro kterého je tudíž důležitý image a mezi jeho požadavky na běžný účet patří zlatá kreditní karta a možnost volby vlastního designu embosované platební karty, včetně volby PIN kódu. Jelikož pravidelně cestuje do zahraničí, cestovní pojištění v rámci karty je pro něj nezbytností. Klient „A“ je svobodný a je jediným disponentem účtu.

Pro běžné platební operace využívá služeb přímého bankovníctví, především internetového. Měsíčně zadá osm platebních příkazů přes internet a v průměru třikrát měsíčně si zjišťuje zůstatek na účtu prostřednictvím mobilního telefonu. Obvykle mu na účet přijde deset plateb měsíčně. Papírové výpisy z účtu nepožaduje, spokojí se s kontrolou výpisů na internetu. Klient „A“ dává přednost placení kartou a při výběru z bankomatu nerozlišuje bankomaty vlastní a jiných bank, dá přednost tomu, který má nejbližší.

Dle těchto požadavků je klientovi vybráno po jednom nejvhodnějším účtu z nabídky tří českých a belgických bank. V případě klienta „A“ se jedná o *Exclusive konto* České spořitelny, *Exkluzivní konto* u ČSOB, *Premium konto* Komerční banky, *Service Pack* z nabídky BNP Paribas Fortis, *Compte Confort* KBC a *Compte Gold* u Dexia Bank.

Přehled a poplatky za jednotlivé služby a celková výše měsíčního poplatku za běžné účty jsou shrnuty v následující tabulce 4.2.

Tab. č. 4.2: Výpočet celkové měsíční ceny vybraných běžných účtů

Název banky	ČS	ČSOB	KB	BNP Paribas Fortis	KBC	Dexia
Název běžného účtu	Exclusive konto	Exkluzivní konto	Premium konto	Service Pack	Compte Confort	Compte Gold
Měna účtu	Kč	Kč	Kč	EUR	EUR	EUR
Vedení účtu	330	400	299	5,75	2,92	6,34
Embosovaná platební karta	33,33	45	58,33	ZDARMA	1,65	ZDARMA
Vlastní design platební karty, PIN	20	16,67	12,42	0,71	0,81	ZDARMA
Zlatá kreditní karta	308,33	350	333,33	1,83	2,5	ZDARMA
Cestovní pojištění	125	100	ZDARMA	3,22	3,22	3,2
4 výběry z vlastních bankomatů banky	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
3 výběry z bankomatů jiných bank	75	90	105	ZDARMA	ZDARMA	0,45
10 příchozích plateb	50	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
8 platebních příkazů - elektronicky	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
3 dotazy na zůstatek formou SMS	4,5	9	ZDARMA	0,54	ZDARMA	0,45
Výpis z účtu - elektronicky	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
Celková cena	946,16 Kč	1 010,67 Kč	808,08 Kč	12,05 EUR	11,10 EUR	10,44 EUR

Zdroj: Vlastní vypracování

Aby bylo možné dané měsíční ceny běžných účtů porovnat a zvolit nejvýhodnější variantu, je proveden přepočít na Kč pomocí *devizových kurzů* dle vzorce 4.1, podle *indexu*

HICP dle vzorce 4.8 a pomocí koeficientu ve vzorci 4.7, dále *ukazatelem HDP na obyvatele v jednotkách PPS* ze vzorce 4.10 a koeficientu podle vzorce 4.9, a podle ceny standardizovaného produktu, *hamburgeru Big Mac* dle vzorce 4.14 a koeficientu 4.13. Měsíční poplatky jsou dále vyjádřeny jako *procento z průměrné mzdy* podle vzorce 4.15. Výsledky jsou uvedeny v následující tabulce 4.3 a dle těchto hodnot je zvolen nejvýhodnější účet pro klienta „A“. Kompletní výpočty jsou zařazeny v Příloze 1.

Tab. č. 4.3: Porovnání měsíčních poplatků vybraných běžných účtů a volba nejvýhodnější varianty pro klienta „A“

Banka	Název účtu	Přepočet na Kč dle devizového kurzu	Přepočet na % průměrné mzdy	Přepočet na Kč dle HICP	Přepočet na Kč dle HDP/obyv. v PPS	Přepočet na Kč dle ceny Big Macu
<i>Koeficient přepočtu</i>				0,98	1,44	1,51
ČS	Exclusive konto	946,16	4,16	946,16	946,16	946,16
ČSOB	Exkluzivní konto	1010,67	4,44	1010,67	1010,67	1010,67
KB	Premium konto	808,08	3,55	808,08	808,08	808,08
BNP Paribas Fortis	Service Pack	318,51	0,42	325,03	221,57	210,51
KBC	Compte Confort	293,40	0,39	299,40	204,10	193,91
Dexia	Compte Gold	275,95	0,37	281,60	191,97	182,38
Nejvýhodnější účet dle daných kritérií		Compte Gold	Compte Gold	Compte Gold	Compte Gold	Compte Gold
Nejvýhodnější banka dle daných kritérií		Dexia	Dexia	Dexia	Dexia	Dexia
Nejvýhodnější stát dle daných kritérií		Belgie	Belgie	Belgie	Belgie	Belgie

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je z výsledků patrné, nejvýhodnějším účtem pro klienta „A“ je podle všech kritérií Compte Gold nabízený belgickou bankou Dexia. Měsíční poplatek za vedení účtu je přitom u Compte Gold nejvyšší z vybraných belgických bank, 6,34 EUR, což může být pro klienta zavádějící v porovnání se základním poplatkem u BNP Paribas 5,75 EUR a 2,92 EUR u KBC. Nicméně je nutné započítat všechny dílčí poplatky za jednotlivé služby požadované klientem „A“, přičemž většina z nich je již zahrnuta v základním měsíčním poplatku Compte Gold u Dexia Bank a nedochází tak k výraznějšímu nárůstu celkové ceny oproti běžným účtům belgických bank BNP Paribas Fortis a KBC.

Zajímavé je dále porovnání ceny daných běžných účtů na úrovni států. Okruh služeb definovaný pro klienta „A“ je v průměru třikrát dražší v českých bankách oproti belgickým. Vzájemné rozdíly měsíčních poplatků mezi českými bankami se pohybují okolo 100 Kč, mezi belgickými okolo 1 EUR. Při přepočtu na průměrnou měsíční mzdu dosahují české poplatky průměrně 4 %, belgické pouze necelých 0,5 %.

Lze tedy konstatovat, že pro klientelu požadující nadstandardní služby, kterou zde reprezentuje klient „A“, jsou poplatky českých bank několikanásobně vyšší oproti balíčkům běžných účtů se stejným okruhem služeb nabízených bankami v Belgii.

4.2.2. Klient „B“ – muž v důchodu

Klient „B“ je muž okolo 65 let, který je v důchodu. Na svůj účet má téměř minimální požadavky, je pro něj rozhodující co nejnižší měsíční poplatek, nepožaduje žádné nadstandardní služby. K účtu má k dispozici platební kartu, se kterou platí čtyřikrát měsíčně dražší nákupy u obchodníků. Jednou měsíčně vybere peníze v bankomatu vlastní banky, nicméně dává přednost osobnímu kontaktu na pobočce, kde každý měsíc zadá dvě platby a provede jeden výběr na přepážce. Klient „B“ je ženatý a jeho manželka je disponentem účtu, nicméně veškeré úkony provádí sám klient. Klientovi a jeho manželce zde každý měsíc přichází důchod. Klient „B“ nevyužívá služeb přímého bankovníctví a výpisy ze svého účtu požaduje zasílat poštou.

Požadavkům klienta „B“ nejvíce odpovídá *Osobní účet České spořitelny s jednou službou typu Standard*, *ČSOB Konto* u banky ČSOB, *Idelal konto* Komerční banky, a dále *Basic Pack* BNP Paribas Fortis, *Compte à vue* KBC a *Compte Bleu* u Dexia Bank.

Daná kritéria účtů jsou opět shrnuty v následující tabulce 4.4.

Tab. č. 4.4: Výpočet celkové měsíční ceny vybraných účtů

Název banky	ČS	ČSOB	KB	BNP Paribas Fortis	KBC	Dexia
Název běžného účtu	Osobní účet + 1 služba Standard	ČSOB Konto	Ideal konto	Basic Pack	Compte à vue	Compte Bleu
Měna účtu	Kč	Kč	Kč	EUR	EUR	EUR
Vedení účtu	29	60	22	1,6	1	2,35
Platební karta	ZDARMA	20	16,67	ZDARMA	0,4167	ZDARMA
1 výběr z vlastních bankomatů banky	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
2 příchodí platby	10	ZDARMA	10	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
2 zadané platby na přepážce	16	80	58	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
1 výběr na přepážce	15	60	60	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
Výpis z účtu - poštou	ZDARMA	ZDARMA	20	0,7	0,7	0,7
Celková cena	70 Kč	220 Kč	186,67 Kč	2,30 EUR	2,12 EUR	3,05 EUR

Zdroj: Vlastní vypracování

Výběr nejvýhodnější varianty pro klienta „B“ je proveden na základě přepočtu cen z EUR na Kč podle *devizových kurzů* a vzorce 4.1, podle *indexu HICP* dle vzorce 4.8 a pomocí koeficientu ve vzorci 4.7, *ukazatelem HDP na obyvatele v jednotkách PPS* ze vzorce 4.10 a koeficientu ve vzorci 4.9, a dle ceny standardizovaného produktu, *hamburgeru Big Mac* dle vzorce 4.14 a koeficientu 4.13 Měsíční poplatky jsou také vyjádřeny jako *procento z průměrné mzdy* podle vzorce 4.15 Výsledky jsou dále shrnuty v následující tabulce 4.5 a je proveden výběr nejvýhodnějšího účtu pro klienta „B“. Detaily výpočtu jsou uvedeny v Příloze 2.

Tab.č. 4.5: Porovnání měsíčních poplatků vybraných běžných účtů a volba nejvýhodnější varianty pro klienta „B“

Banka	Název účtu	Přepočet na Kč dle devizového kurzu	Přepočet na % průměrné mzdy	Přepočet na Kč dle HICP	Přepočet na Kč dle HDP/obyv. v PPS	Přepočet na Kč dle ceny Big Macu
<i>Koeficient přepočtu</i>				0,98	1,44	1,51
ČS	Osobní účet + 1 služba Standard	70	0,31	70	70	70
ČSOB	Konto	220	0,97	220	220	220
KB	Ideal konto	186,67	0,82	186,67	186,67	186,67
BNP Paribas Fortis	Basic Pack	60,79	0,08	62,04	42,22	40,26
KBC	Compte à vue	56,04	0,07	57,18	38,91	37,11
Dexia	Compte Bleu	80,62	0,11	82,27	55,98	53,39
Nejvýhodnější účet dle daných kritérií		Compte à vue	Compte à vue	Compte à vue	Compte à vue	Compte à vue
Nejvýhodnější banka dle daných kritérií		KBC	KBC	KBC	KBC	KBC
Nejvýhodnější stát dle daných kritérií		Belgie	Belgie	Belgie	Belgie	Belgie

Zdroj: Vlastní vypracování

Nejvýhodnější variantou běžného účtu je pro klienta „B“ Compte à vue belgické banky KBC, nicméně zajímavé výsledky přinesla zejména analýza běžných účtů v nabídce českých bank, ze kterých je u klienta „B“ je patrný značný rozdíl v poplatcích mezi českými bankami, resp. mezi ČSOB a Komerční bankou oproti České spořitelně. Celkový měsíční poplatek 70 Kč za Osobní účet České spořitelny s jedním produktem z nabídky Standard je v průměru trojnásobně nižší než cena 220 Kč za ČSOB Konto a 186,67 Kč za Ideal konto Komerční banky. Měsíční poplatek za Osobní účet České spořitelny je tak také zcela srovnatelný s cenou běžných účtů z nabídky belgických bank, kdy např. při přepočtu devizovým kurzem činí celkový měsíční poplatek u účtu Basic Pack BNP Paribas Fortis 60,79 Kč, Compte à vue KBC 56,04 Kč a Compte Bleu Dexia Bank 80,62 Kč.

Cenové rozpětí měsíčních poplatků mezi belgickými bankami je velice nízké, nižší než 1 EUR, poplatek za nejlevnější účet Compte à vue KBC činí 2,12 EUR a nedražší z belgických účtů pro klienta „B“ je Compte Bleu Dexia Bank s poplatkem 3,05 EUR. Také je zde zachována přímá úměra mezi základní cenou za vedení účtu a jeho celkovou cenou, kdy nejlevnější vedení účtu poskytuje KBC s 1 EUR a nejdražší Dexia s 2,35 EUR.

Dále také v tomto případě platí, že pokud by se klient řídil pouze výší základního poplatku za vedení účtu v českých bankách, došel by k chybným závěrům. Jen podle porovnání základní ceny českých účtů vychází nejlevněji Ideal konto u Komerční banky za 22 Kč, která ale vzrostla na celkových 186,67 Kč kvůli počtu a struktuře služeb, které preferuje klient „B“.

Při porovnání běžných účtů pro klienty s minimálními požadavky, kteří jsou zde zastoupeni klientem „B“, je zřejmé, že je pro ně v českých podmínkách pouze jedna přípustná

varianta, kterou je Osobní účet České spořitelny. V Belgii se celkové měsíční ceny běžných účtů liší jen minimálně a klient se tak může rozhodovat také na základě jiných kritérií.

4.2.3. Klient „C“ – manželé

Klientem „C“ jsou manželé ve věku okolo 40 let. Majitelem účtu je manžel, nicméně také manželka, jako disponent, využívá běžný účet aktivně. K účtu jsou jim k dispozici dvě platební karty, jedna embosovaná a jedna elektronická, kterou si chce majitelka přizpůsobit svému vkusu a zvolit si vlastní podobu designu karty. Platební karty využívají téměř na denní bázi pro platby u obchodníků a v restauracích a na ostatní běžné výdaje. V průměru desetkrát měsíčně vyberou peníze v hotovosti, což se snaží uskutečnit v bankomatech vlastní banky, nicméně provedou také dva výběry z bankomatů jiných bank.

Měsíčně uskutečňují dva vklady hotovosti na přepážce a je jim připsáno šest příchozích plateb. Pro většinu plateb dále využívají služeb internetového bankovníctví, zadají devět elektronických platebních příkazů a čtyřikrát měsíčně zjišťují zůstatek svého účtu prostřednictvím mobilního telefonu. Na svém účtu mají dále nastaveny tři inkasní platby pro měsíční platbu nájmu a záloh na elektřinu a plyn. Výpisy z účtu požadují jak elektronicky pro průběžný přehled, tak v papírové formě pro následnou kontrolu výdajů.

Podle těchto předpokladů jsou klientovi „C“ zvoleny nejvhodnější účty. Jedná se o *Osobní účet České spořitelny se třemi službami z nabídky Standard*, *Aktivní konto ČSOB*, *Extra konto* u Komerční banky a *Easy Pack* u BNP Paribas Fortis, *Compte Compact* KBC a *Compte Red* u Dexia.

Přehled služeb a jejich měsíčních poplatků klienta „C“ je uveden v následující tabulce 4.6.

Tab. č. 4.6: Výpočet celkové měsíční ceny vybraných účtů

Název banky	ČS	ČSOB	KB	BNP Paribas Fortis	KBC	Dexia
Název běžného účtu	Osobní účet + 3 služby Standard	Aktivní konto	Extra konto	Easy Pack	Compte Compact	Compte Red
Měna účtu	Kč	Kč	Kč	EUR	EUR	EUR
Vedení účtu	69	100	125	3,1	1,83	4,18
Embosovaná platební karta	ZDARMA	45	58,33	0,92	1,67	ZDARMA
Platební karta	16,67	20	16,67	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
Vlastní design platební karty, PIN	20	16,67	12,42	0,71	0,81	ZDARMA
8 výběrů z vlastních bankomatů banky	ZDARMA	18	20	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
2 výběry z bankomatů jiných bank	50	60	70	ZDARMA	ZDARMA	0,3
6 příchozích plateb	30	6	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
2 vklady na přepážce	12	18	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
3 inkasních platby	15	ZDARMA	ZDARMA	1,5	1,8	1,41
9 platebních příkazů - elektronicky	18	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
4 dotazy na zůstatek formou SMS	ZDARMA	12	10	0,72	0,48	0,6
Výpis z účtu - elektronicky	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA
Výpis z účtu - poštou	ZDARMA	ZDARMA	ZDARMA	0,7	0,7	0,7
Celková cena	230,67	295,67	312,42	7,65	7,29	7,19

Zdroj: Vlastní vypracování

Abychom mohli porovnat ceny běžných účtů a zvolit nejvýhodnější variantu pro klienta „C“ je opět proveden přepočet na Kč podle *devizových kurzů* a vzorce 4.1, podle *indexu HICP* dle vzorce 4.8 a pomocí koeficientu ve vzorci 4.7, dále *ukazatelem HDP na obyvatele v jednotkách PPS* a vzorce 4.10 a koeficientu podle vzorce 4.9, a podle ceny standardizovaného produktu, *hamburgeru Big Mac* dle vzorce 4.14 a koeficientu 4.13. Měsíční poplatky jsou dále vyjádřeny jako *procento z průměrné mzdy* podle vzorce 4.12. Shrnutí těchto údajů je opět uvedeno v následující tabulce 4.7 a je proveden výběr nejvýhodnějšího běžného účtu. Detailní výpočty jsou připojeny v Příloze 3.

Tab.č. 4.7: Porovnání měsíčních poplatků vybraných běžných účtů a volba nejvýhodnější varianty pro klienta „C“

Banka	Název účtu	Přepočet na Kč dle devizového kurzu	Přepočet na % průměrné mzdy	Přepočet na Kč dle HICP	Přepočet na Kč dle HDP/obyv. v PPS	Přepočet na Kč dle ceny Big Macu
<i>Koeficient přepočtu</i>				<i>0,98</i>	<i>1,44</i>	<i>1,51</i>
ČS	Osobní účet + 3 služby Standard	230,67	1,01	230,67	230,67	230,67
ČSOB	Aktivní konto	295,67	1,30	295,67	295,67	295,67
KB	Extra konto	312,42	1,37	312,42	312,42	312,42
BNP Paribas Fortis	Easy pack	202,20	0,27	206,33	140,42	133,91
KBC	Compte Compact	192,69	0,26	196,62	133,81	127,61
Dexia	Compte Red	190,05	0,25	193,92	131,98	125,86
Nejvýhodnější účet dle daných kritérií		Compte Red	Compte Red	Compte Red	Compte Red	Compte Red
Nejvýhodnější banka dle daných kritérií		Dexia	Dexia	Dexia	Dexia	Dexia
Nejvýhodnější stát dle daných kritérií		Belgie	Belgie	Belgie	Belgie	Belgie

Zdroj: Vlastní vypracování

Z nabídky běžných účtů vybraných bank je pro klienta „C“ nejvýhodnější Compte Red od Dexia Bank, přičemž stejně jako u klienta „A“ se zde projevuje rozpor vysoké základní ceny a nejnižší ceny celkové. Základní měsíční poplatek za vedení účtu činí u Compte Red 4,18 EUR, u BNP Paribas Fortis za účet Easy Pack 3,1 EUR a Compte Compact u KBC dokonce 1,83 EUR. Je nutné ovšem podotknout, že rozdíly celkových cen těchto běžných účtů jsou nízké, v rozpětí 1,5 EUR, a například celková cena Compte Compact činí 7,29 EUR, což je jen o 10 centů více než nejvýhodnější účet Compte Red s cenou 7,19 EUR.

Při porovnání účtů mezi státy je patrné, že na rozdíl od účtů předešlých klientů se celkové ceny tolik neodlišují. Rozdíl mezi nejdražším belgickým účtem, Easy Pack BNP Paribas Fortis za 202,20 Kč⁴², a nejlevnějším českým účtem, Osobním účtem České spořitelny za 230,67 Kč, činí přibližně 30 Kč, a je tak minimální oproti ostatním analyzovaným klientům, kde byl tento rozdíl násobný v neprospěch českých bank.

Jelikož klient „C“ reprezentuje manželský pár, který svůj účet pravidelně využívá a zajišťuje jím chod své domácnosti, vyplývá z této analýzy, že pro klienty v tomto segmentu je nabídka produktů poměrně široká a ceny účtů jsou v obou zemích srovnatelné.

4.3. Shrnutí

V této části byly uvedeny metody přepočtu cen běžných účtů vedených v EUR na Kč pro možnou komparaci nabídky těchto účtů u tří českých a tří belgických bank. Pro tyto účely byl zvolen přepočet dle devizového kurzu, pomocí HDP na obyvatele v jednotkách PPS, indexu HICP a ceny standardizovaného produktu, hamburgeru Big Mac a jednotlivé ceny byly také vyjádřeny jako procento z průměrné mzdy v České republice a Belgii. Pro každého klienta byl následně vybrán jeden vhodný účet z nabídky daných bank, ze kterých byla zvolena nejvýhodnější varianta.

Porovnáme-li metody použité k přepočtu cen běžných účtů z EUR na Kč, dojdeme k závěru, že u tří analyzovaných klientů vykazují jednotlivé metody určité společné charakteristiky. To je dáno především použitím stejných koeficientů pro všechny tři varianty klientů a výsledné ceny v Kč jsou tak přímo úměrně závislé na hodnotě těchto koeficientů.

Lze konstatovat, že přepočítáme-li ceny v EUR na Kč pomocí indexu HICP, výsledné hodnoty jsou nejvyšší ze všech použitých metod. Následuje přepočet pomocí devizového kurzu, přičemž v této metodě není použit přímo určitý koeficient, nicméně devizový kurz je neměnný pro všechny zkoumané veličiny a plní tak zde podobnou úlohu jako koeficienty

⁴² Cena vypočtená při přepočtu dle devizového kurzu.

v jiných metodách. Následují metody přepočtu pomocí HDP na obyvatele v jednotkách PPS a nejnižší ceny belgických účtů vykazuje metoda přepočtu na základě ceny hamburgeru Big Mac.

Metodou, která je zde také použita pro ilustraci rozdílů v cenách běžných účtů, je procentní vyjádření cen z průměrných mezd v České republice a Belgii. Podle této metody je zásadní rozdíl v bankovních poplatcích především pro klienta „A“, u kterého jsou české účty v průměru o 4 % dražší, než kdyby zvolil belgický účet a pobíral belgický průměrný plat.

Z této analýzy lze vyvodit, že poplatky za běžné účty v České republice jsou pro české klienty značně nákladnější v porovnání s podmínkami, které poskytují svým klientům banky v Belgii.

5. Závěr

Bankovníctví je složitým odvětvím ekonomiky a jeho vyspělost je značně závislá na úrovni celkové ekonomiky daného státu. Porovnání bankovního sektoru mezi státy je tedy obtížné, jejich analýzu je však možno provést na základě podmínek, které nabízejí svým klientům. Pro toto srovnání České republiky a Belgie byly zvoleny tři největší banky v každém státě a základní bankovní produkt, běžný účet.

Cílem této bakalářské práce byl výběr nejvýhodnějšího běžného účtu z nabídky tří největších bank v České republice a Belgii za použití odlišných metod přepočtu EUR na Kč.

Tato bakalářská práce byla rozdělena do pěti kapitol, přičemž první obsahovala úvod a pátá závěr.

Druhá kapitola byla věnována definici základních pojmů bankovníctví, popisu bankovních systémů a důsledků finanční krize v České republice a Belgii.

Ve třetí kapitole byla charakterizována nabídka běžných účtů tří největších bank v ČR a Belgii. Konkrétně se jedná o Českou spořitelnu, ČSOB, Komerční banku a BNP Paribas Fortis, KBC a Dexia Bank.

Čtvrtá kapitola byla rozdělena na dvě části. V první části byla popsána metodologie přepočtu cen ve dvou měnách na měnu společnou. Jednalo se o metodu přepočtu pomocí devizového kurzu, indexu HICP, HDP na obyvatele v jednotkách PPS, ceny Big Mac a na základě průměrné mzdy.

Podle těchto metod byl ve druhé části třem typizovaným klientům vybrán nejvýhodnější běžný účet. Pro klienta „A“ se jednalo o Comte Gold belgické banky Dexia, nejvýhodnějším účtem pro klienta „B“ se stal Compte à vue belgické banky KBC a pro klienta „C“ Compte Red z nabídky belgické banky Dexia.

Z komparace běžných účtů v nabídce největších českých a belgických bank vyplývá, že pro klienty v České republice jsou poplatky podstatně vyšší než v Belgii. Nejmarkantnější rozdíly v poplatcích v České republice a Belgii se projevily u klienta „A“, který požadoval nadstandardní balík služeb (české poplatky byly trojnásobně vyšší oproti belgickým). Naopak nejmenší rozdíl byl vykázan u nejrozšířenějšího typu běžného účtu se standardními typy operací.

Seznam literatury

Knižní publikace

1. DURČÁKOVÁ, J.; MANDEL, M. *Mezinárodní finance*. 3. vyd. Praha: Management Press, 2007. 486 s. ISBN 978-880-7261-170-6.
2. DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.
3. GUP, Benton E.; KOLARI, James W. *Commercial Banking*. 3rd ed. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2005. 548 s. ISBN 0-471-46949-1.
4. JÍLEK, Josef. *Peníze a měnová politika*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2004. 744 s. ISBN 80-247-0769-1.
5. JUREČKA, V.; JÁNOŠÍKOVÁ, I. *Makroekonomie, základní kurs*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – TU Ostrava, 2005. 312 s. ISBN 80-248-0530-8.
6. MANDEL, M.; TOMŠÍK, V. *Monetární ekonomie v malé otevřené ekonomice*. 2. vyd. Praha: Management Press, s.r.o., 2008. 367 s. ISBN 978-80-7261-185-0.
7. POHL, Manfred. *Handbook on the History of European Banks*. 1st ed. Hants: Edward Elgar Publishing Limited, 1994. 1303 s. ISBN 1-85278-919-0.
8. REVENDA, Zbyněk a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 3. vyd. Praha: Management Press, s.r.o., 2000. 626 s. ISBN 80-7261-031-7.
9. WALSH, Carl E. *Monetary Theory and Policy*. 2nd ed. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2003. 612 s. ISBN 0-262-23231-6.

Elektronické zdroje

1. Belgie: Ekonomická charakteristika země. *BusinessInfo* [online]. 2010, [cit. 2010-06-08]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/belgie-ekonomicka-charakteristika-zeme/4/1000809/>>.
2. *BNP Paribas S.A.* [online]. 2010, [cit. 2010-05-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.bnpparibas.be/fr/home/default.asp>>.
3. *BNP Paribas Fortis S.A./N.V.* [online]. 2010, [cit. 2010-05-01]. Dostupný z WWW: <<https://www.fortisbanking.be/portal/start.asp>>.

4. *Česká spořitelna, a.s.* [online]. 2010, [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka>>.
5. *Československá obchodní banka, a.s.* [online]. 2010, [cit. 2010-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Stranky/default.aspx>>.
6. Chiffres Clés du Secteur Bancair. *Febelfin* [online]. 2009, cit. [2010-04-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.febelfin.be/febelfin/fr/publications/Vademecum/>>.
7. *Dexia N.V./S.A.* [online]. 2010, [cit. 2010-05-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.dexia.be/fr/particulier/>>.
8. *Dexia Group N.V./S.A.* [online]. 2010, [cit. 2010-05-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.dexia.com/e/home/home.php>>.
9. DORŇÁK, Ondřej. Světová finanční krize: Co stálo na počátku?. *Investujeme* [online]. 2009, [cit. 2010-06-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.investujeme.cz/clanky/svetova-financi-krize-co-stalo-na-pocatku/>>.
10. *Erste Group Bank AG* [online]. 2010, [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.erstegroup.com/>>.
11. FRAIT, Jan. Zpráva o finanční stabilitě. ČNB [online]. 2009, [cit. 2010-06-11]. Dostupný z WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/frait_20100618_seminar_zfs_verejnost.pdf>.
12. *KBC Bank N.V.* [online]. 2010, [cit. 2010-05-12]. Dostupný z WWW: <<https://www.kbc.be/IPA/D9e01>>.
13. *KBC Group N.V.* [online]. 2010, [cit. 2010-05-12]. Dostupný z WWW: <<https://www.kbc.com/MISC/D9e01>>.
14. *Komerční banka, a.s.* [online]. 2010, [cit. 2010-04-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.kb.cz>>.
15. MACHALA, Karel. Vítězové a poražení globální finanční krize. *Hospodářské noviny* [online]. 2010, [cit. 2010-06-15]. Dostupný z WWW: <http://bankovnictvi.ihned.cz/c4-10053430-40100000-900000_d-vitezove-a-porazeni-globalni-financi-krize>.

16. SINGER, Miroslav. Dopad světové krize na finanční sektor v ČR. *ČNB: Výběr z přednášek a prezentací* [online]. 2009, [cit. 2010-06-20]. Dostupný z WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/singer_20090720_czech_slovak_prof_com.pdf>.
17. *Société Générale S.A.* [online]. 2010, [cit. 2010-03-31]. Dostupný z WWW: <<http://www.societegenerale.com/>>.
18. ZAVADILOVÁ, Tereza. České banky vynášejí vlastníkům nejvíce. *E15* [online]. 2010, [cit. 2010-06-19]. Dostupný z WWW< <http://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/ceske-banky-vynaseji-vlastnikum-nejvice>>.

Ostatní zdroje

1. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
2. Code civil/Burgerlijke wetboek
3. Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance

Seznam zkratek

CAD	Kanadský dolar
CB	Centrální banka
CBFA	Belgická bankovní, finanční a pojišťovací komise
CHF	Švýcarský frank
CPI	Index spotřebitelských cen
CZK	Česká koruna
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
ECB	Evropská centrální banka
ESBC	Evropský systém centrálních bank
EU	Evropská unie
EUR	Euro
GBP	Britská libra
HDP	Hrubý domácí produkt
HICP	Harmonizovaný index spotřebitelských cen
JPY	Japonský jen
KB	Komerční banka
Kč	Korun českých
NBB	Belgická centrální banka
p.a.	Per annum, ročně
PPP	Parita kupní síly
PPS	Jednotka parity kupní síly
p.q.	Per quartale, čtvrtletně
SIV	Structured Investment Vehicle
USA	Spojené státy americké
USD	Americký dolar

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;

- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);

- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;

- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. 7. 2010

Tereza Kolářová
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Nálepково náměstí 927/12

708 00 Ostrava - Poruba

Seznam příloh

Příloha č. 1	Výpočet hodnot u klienta „A“
Příloha č. 2	Výpočet hodnot u klienta „B“
Příloha č. 3	Výpočet hodnot u klienta „C“

Příloha č. 1

Výpočet hodnot u klienta „A“

Podle devizového kurzu:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč
ČS	Exclusive konto	946,16	946,16
ČSOB	Exkluzivní konto	1010,67	1010,67
KB	Premium konto	808,08	808,08
BNP Paribas Fortis	Service Pack	12,05	318,51
KBC	Compte Confort	11,10	293,40
Dexia	Compte Gold	10,44	275,95

Podle indexu HICP:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč	Koeficient přepočtu
ČS	Exclusive konto	946,16	946,16	<i>0,98</i>
ČSOB	Exkluzivní konto	1010,67	1010,67	
KB	Premium konto	808,08	808,08	
BNP Paribas Fortis	Service Pack	318,51	325,03	
KBC	Compte Confort	293,40	299,40	
Dexia	Compte Gold	275,95	281,60	

Podle HDP/obyv. v jednotkách PPS:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč	Koeficient přepočtu
ČS	Exclusive konto	946,16	946,16	<i>1,44</i>
ČSOB	Exkluzivní konto	1010,67	1010,67	
KB	Premium konto	808,08	808,08	
BNP Paribas Fortis	Service Pack	318,51	221,57	
KBC	Compte Confort	293,40	204,10	
Dexia	Compte Gold	275,95	191,97	

Podle ceny Big Mac:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč	Koeficient přepočtu
ČS	Exclusive konto	946,16	946,16	<i>1,51</i>
ČSOB	Exkluzivní konto	1010,67	1010,67	
KB	Premium konto	808,08	808,08	
BNP Paribas Fortis	Service Pack	318,51	210,51	
KBC	Compte Confort	293,40	193,91	
Dexia	Compte Gold	275,95	182,38	

Podle průměrné mzdy:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na % měsíční mzdy
ČS	Exclusive konto	946,16	4,16
ČSOB	Exkluzivní konto	1010,67	4,44
KB	Premium konto	808,08	3,55
BNP Paribas Fortis	Service Pack	12,05	0,42
KBC	Compte Confort	11,10	0,39
Dexia	Compte Gold	10,44	0,37

Příloha č. 2

Výpočet hodnot u klienta „B“

Podle devizového kurzu:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč
ČS	Osobní účet + 1 služba Standard	70	70
ČSOB	Konto	220	220
KB	Ideal konto	186,67	186,67
BNP Paribas Fortis	Basic Pack	2,30	60,79
KBC	Compte a vue	2,12	56,04
Dexia	Compte Bleu	3,05	80,62

Podle indexu HICP:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč	Koeficient přepočtu
ČS	Osobní účet + 1 služba Standard	70	70	0,98
ČSOB	Konto	220	220	
KB	Ideal konto	186,67	186,67	
BNP Paribas Fortis	Basic Pack	60,79	62,04	
KBC	Compte a vue	56,04	57,18	
Dexia	Compte Bleu	80,62	82,27	

Podle HDP/obyv. v jednotkách PPS:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč	Koeficient přepočtu
ČS	Osobní účet + 1 služba Standard	70	70	1,44
ČSOB	Konto	220	220	
KB	Ideal konto	186,67	186,67	
BNP Paribas Fortis	Basic Pack	60,79	42,22	
KBC	Compte a vue	56,04	38,91	
Dexia	Compte Bleu	80,62	55,98	

Podle ceny Big Mac:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč	Koeficient přepočtu
ČS	Osobní účet + 1 služba Standard	70	70	1,51
ČSOB	Konto	220	220	
KB	Ideal konto	186,67	186,67	
BNP Paribas Fortis	Basic Pack	60,79	40,26	
KBC	Compte a vue	56,04	37,11	
Dexia	Compte Bleu	80,62	53,39	

Podle průměrné mzdy:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na % měsíční mzdy
ČS	Osobní účet + 1 služba Standard	70	0,31
ČSOB	Konto	220	0,97
KB	Ideal konto	186,67	0,82
BNP Paribas Fortis	Basic Pack	2,30	0,08
KBC	Compte a vue	2,12	0,07
Dexia	Compte Bleu	3,05	0,11

Příloha č. 3

Výpočet hodnot u klienta „C“

Podle devizového kurzu:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč
ČS	Osobní účet + 3 služby Standard	230,67	230,67
ČSOB	Aktivní konto	295,67	295,67
KB	Extra konto	312,42	312,42
BNP Paribas Fortis	Easy pack	7,65	202,20
KBC	Compte Compact	7,29	192,69
Dexia	Compte Red	7,19	190,05

Podle indexu HICP:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč	Koeficient přepočtu
ČS	Osobní účet + 3 služby Standard	230,67	230,67	0,98
ČSOB	Aktivní konto	295,67	295,67	
KB	Extra konto	312,42	312,42	
BNP Paribas Fortis	Easy pack	202,20	206,33	
KBC	Compte Compact	192,69	196,62	
Dexia	Compte Red	190,05	193,92	

Podle HDP/obyv. v jednotkách PPS:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč	Koeficient přepočtu
ČS	Osobní účet + 3 služby Standard	230,67	230,67	1,44
ČSOB	Aktivní konto	295,67	295,67	
KB	Extra konto	312,42	312,42	
BNP Paribas Fortis	Easy pack	202,20	140,42	
KBC	Compte Compact	192,69	133,81	
Dexia	Compte Red	190,05	131,98	

Podle ceny Big Mac:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na Kč	Koeficient přepočtu
ČS	Osobní účet + 3 služby Standard	230,67	230,67	1,51
ČSOB	Aktivní konto	295,67	295,67	
KB	Extra konto	312,42	312,42	
BNP Paribas Fortis	Easy pack	202,20	133,91	
KBC	Compte Compact	192,69	127,61	
Dexia	Compte Red	190,05	125,86	

Podle průměrné mzdy:

Název banky	Název účtu	Výchozí hodnoty	Přepočet na % měsíční mzdy
ČS	Osobní účet + 3 služby Standard	230,67	1,01
ČSOB	Aktivní konto	295,67	1,30
KB	Extra konto	312,42	1,37
BNP Paribas Fortis	Easy pack	7,65	0,27
KBC	Compte Compact	7,29	0,26
Dexia	Compte Red	7,19	0,25